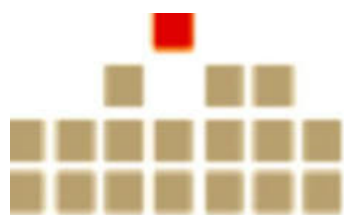

Østfoldslekt

Digitalt medlemsblad nr. 2-2025

SLEKT OG DATA
ØSTFOLD

INNHold

3. Lederspaltten, ved Henning Pytterud
4. Referat fra årsmøtet 2025
9. Oldefaren som rømte til Amerika, av Kjersti Bolstad
18. Hvordan finne emigranter, av Margaret H. Strand
23. Kunstig intelligens og slektsforskning, referat fra Hans Olav Oldrup Johnsens foredrag
26. Datahjørnet, av Henning Pytterud
30. Husmannsgutten som ble bankeier, av Eivind Løkke
35. Tips for slektsgranskere, ved Margaret H. Strand
36. Oslo Byarkiv, reportasje av Margaret H. Strand

Bildet på forsiden:

John O. Melby & Co. Bank i Whitehall, Wisconsin. Se artikkelen «Husmannsgutten som ble bankeier» på side 30.

Det vil bli holdt kurs om å oppspore utvandrere til høsten. Nærmere opplysninger om kurset, eventuelle andre aktiviteter, samt emner og foredragsholdere på høstens medlemsmøter vil bli sendt ut pr. email, og i neste nummer av Østfoldslekt.

Aktivitetskalender

Torsdag 22. mai kl. 18.30, medlemsmøte på Bøndernes Hus i Råde: Kari Stumberg Omholt forteller om utvandrerjubileet.

Mandag 26. mai kl. 18.30 i Lionshuset, Skjeberg: Legacy brukermøte.

Torsdag 21. august kl. 18.30, medlemsmøte på Bøndernes Hus i Råde.

Torsdag 28. august kl. 18.30 i Randulfstua, Askim Museum: Medlemsmøte.

Mandag 25. august kl. 18.30 i Lionshuset, Skjeberg: Legacy brukermøte.

Torsdag 25. september kl. 18.30 i Randulfstua, Askim Museum: Medlemsmøte.

Lørdag 27. september. kl. 11.00 i Bøndernes Hus i Råde: Medlemsmøte.

Mandag 29. september kl. 18.30 i Lionshuset, Skjeberg: Legacy brukermøte.

Lørdag 18. oktober kl. 11.00 i Bøndernes Hus i Råde: Medlemsmøte.

Torsdag 23. oktober kl. 18.30 i Randulfstua, Askim Museum: Medlemsmøte.

Lørdag 25. oktober fra kl. 10.00 på Riksarkivet, Oslo: Slektsforskerdagen.

Mandag 27. oktober kl. 18.30 i Lionshuset, Skjeberg: Legacy brukermøte.

Lørdag 15. november. kl. 11.00 i Bøndernes Hus i Råde: Medlemsmøte.

Torsdag 20 november kl. 18.30 i Randulfstua, Askim Museum: Medlemsmøte.

Mandag 24. november kl. 18.30 i Lionshuset, Skjeberg: Legacy brukermøte.

Kjære medlemmer!

Hva blir det neste?

Slektsforskning har gjennomgått en betydelig teknisk utvikling de siste tiårene, med Digitalarkivet som en av de viktigste. Tidligere krevde slektsforskning ofte fysisk besøk i bibliotek eller arkiver for å finne dokumenter eller mikrofilm. Moderne teknologi har nå gjort store mengder data tilgjengelige hjemmefra.

Digitalisering av fødsels- og dødsattester, vigselsregistre, folketellinger, og militære ruller gjør det mulig for forskere å søke og analysere data raskere. Digitalarkivet beskytter historiske dokumenter og gjør dem tilgjengelige for fremtidige generasjoner.

DNA-testing må også regnes inn som av en de viktigste tilkomster i teknologien. DNA-testing og genetisk analyse gir innsikt i familiens historie og slektskap. Kombinasjonen av genetisk informasjon og historiske dokumenter gir mer nøyaktige slektstrær og kan kvalitets-sikre informasjonen.

Om kunstig intelligens blir like viktig er litt tidlig å si, men det vi har sett så langt tyder på at det er mulig. Løsningene er ikke veldig tilgjengelige ennå. Men vi venter spent på hva KI kan bidra med for å lese håndskrift, transkribere lydopptak, oppsummere store tekstmengder eller lage biografier.

Henning Pytterud

Årsmøtet 2025

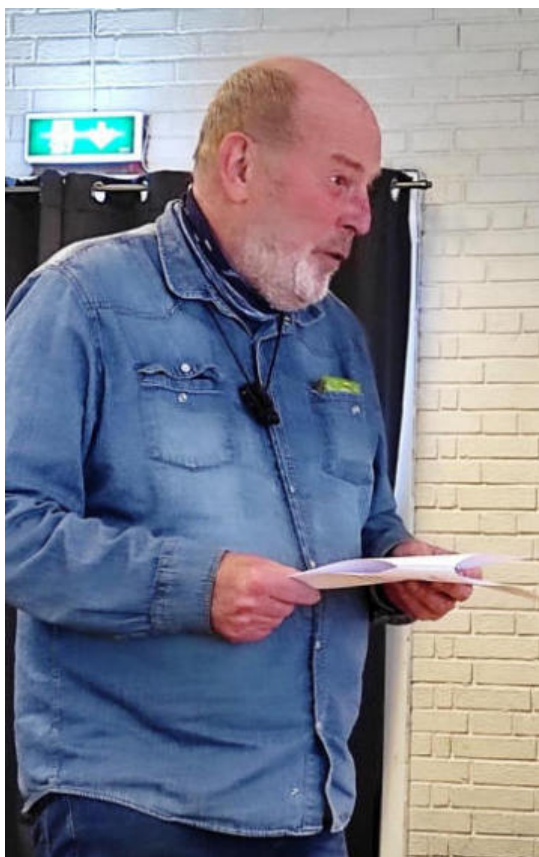
Årsmøtet fant sted 22. mars i Bøndernes Hus i Råde. Leder Henning Pytterud ønsket velkommen, og ble valgt som møteleder, og Petter Lilleby som referent. Det var 17 stemmeberettigede medlemmer til stede. Liv Berger og Ingvar Hognestad ble valgt til å signere protokollen.

Etter at innkallingen og dagsorden ble godkjent, gikk sekretær Petter Lilleby gjennom [årsberetningen for 2024](#). Siden denne er tidligere utsendt til samtlige medlemmer, skal vi ikke gjengi den her. Kasserer Kari Markrud Schiøtz rapporterte om regnskapsresultatet for 2024, Begge ble godkjent enstemmig av forsamlingen. Kari orienterte da om styrets budsjett for kommende år. Det er avsatt noe penger til at styret kan delta i diverse arrangementer slik som de svenske slektsforskerdagene. Dette bidrar til å knytte kontakter over grensen og ikke minst til å høyne kompetansen hos styremedlemmene. Kari Schiøtz nevnte også at det planlegges en utflukt til Utvandermuseet i Hamar, i forbindelse med årets tema der utvandring er i fokus. Dette vil bli i sommerhalvåret, og flere opplysninger samt påmeldingsfrist vil bli sendt ut god tid i forveien.

Det var ingen innkomne forslag. Møteleder Henning Pytterud la frem valgkomiteens forslag til leder og styremedlemmer som var på valg i år, og det viser seg at hele styret fortsetter en periode til. Og revisor Eller Larsen fortsetter 1 år til. Det kom ikke flere forslag fra salen, og valgkomiteens innstilling ble derfor godkjent av forsamlingen. Sekretærens møtereferat, som ble undertegnet av Liv Berger og Ingvar Hognestad, er tilgjengelig på Slegt og Data Østfolds hjemmeside.

Etter kaffepausen fortalte leder Henning Pytterud at styret alltid er glad for forslag til temaer til kurs og foredrag. Kunstig Intelligens ble nevnt og også farene ved bruk av KI. Ta gjerne kontakt med styret hvis du har forslag til aktuelle temaer eller gode foredragsholdere! Pytterud opplyste om temaene til de to neste møtene, i april og mai.

The screenshot shows the homepage of the website 'SLEKT OG DATA'. At the top, there is a navigation bar with links for 'Logg ut', 'Min side', 'Butikk', and 'English'. Below this is a search bar with the text 'Søk i alt innhold' and a 'Søk' button. The main navigation menu includes links for 'Bli medlem!', 'Snarvei til våre tjenester', 'Start med slektsforskning', 'Hva skjer?', 'Slegt og Data der du bor', and 'Om Slekt og Data'. The central part of the page features a large image of three children and the text 'Slegt og Data Vi gjør slektsforskning enklere! Som medlem i Slekt og Data får du hjelp og kunnskap til å finne dine røtter.' Below this text are two buttons: 'Bli medlem' and 'Slektsforskning på 1-2-3'. At the bottom, there are three icons and links: 'Slektsforum', 'Slegt og Data der du bor', and 'Se våre webinarer'.

Styremedlem og sekretær Petter Lilleby fortalte om Slekt og Datas hjemmeside og de mange ressurser som finnes der.

Da orienterte Petter Lilleby om de mangfoldige ressursene på hjemmesiden til Slekt og Data. Han begynte ved å stille spørsmål til Google sin Chat-funksjon GEMINI om å fortelle om Slekt og Datas hjemmesider. GEMINI kunne fortelle om bl.a. Kildeveiviseren, Gravminner og Slektsforumet. Lilleby fortsatte uten bruk av KI.

Under overskriften **HVA SKJER?** (se skjermbildet på forrige side) finner man kalenderen til Slekt og Data, med aktiviteter fremover. Der kan man filtrere etter arrangementstype, dato eller region. Fint om man f.eks. er ute og reiser og vil besøke Slekt og Data der man er, eller finner et emne av spesiell interesse i Slekt og Data Oslo/Akershus, som ikke er så langt unna.

Under **SNARVEI TIL VÅRE TJENESTER** finner man mange spennende ressurser.

WEBINARER var det neste Lilleby trakk frem. Der kan man filtrere etter emne, når presentasjonen ble publisert eller region. Ved å klikke på [listevising](#) får man liste over webinarer, gruppert etter emne eller foredragsholder.

KILDEVEIVISEREN er en forholdsvis ny funksjon som lærer oss hvordan og hvor vi finner de nødvendige ressursene for å finne våre aner. Her er ressursene gruppert etter hovedkategori:

Fødsel, familierelasjoner og død

Skole, utdanning og arbeidsliv

Eiendom, eiendeler, bosted, flytting

Finn slekt i utlandet

Lov, rett og økonomi

Krig

Sykdom, helse og omsorg

Kulturminner, foto, kart

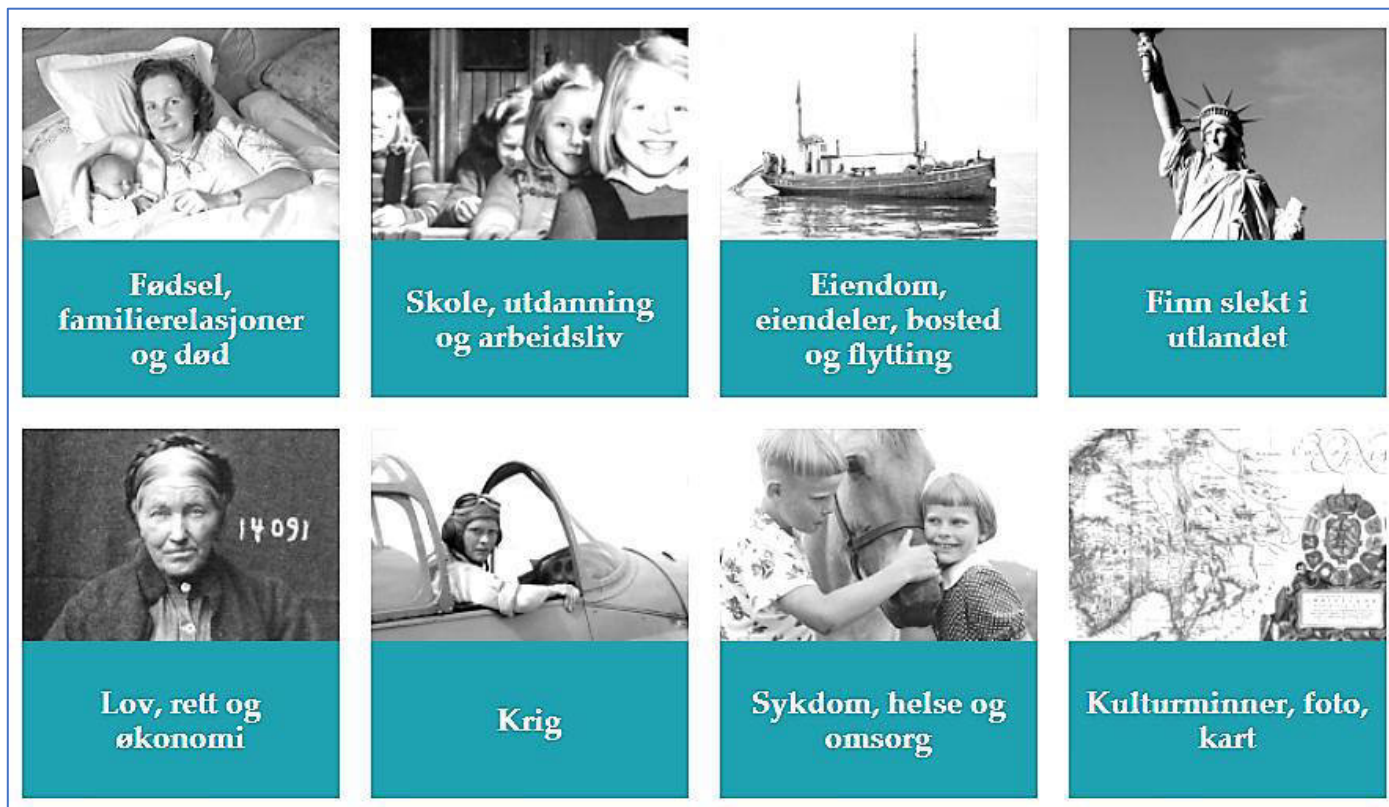
Lilleby anbefalte å logge på nettsiden først da flere funksjoner er tilgjengelige for medlemmer.

GRAVMINNER er kjent for de fleste og er en uvurderlig ressurs. Det ligger et utrolig stort dugnadsarbeid bak og databasen som p.t. inneholder over 3,5 millioner graver, hvorav de fleste er avfotografert, er i stadig vekst.

Lilleby viste et eksempel med søk på en kvinne hvis etternavn som gift han ikke kjente, ved å bruke kun hennes fornavn og fødselsdato. Ved å finne et aktuelt treff, lærte han hva hun het som gift og navnet til mannen, så vel som hvor hun ble begravet.

Det avanserte søket muliggjør søk med andre kriterier enn kun fornavn/etternavn og fylke

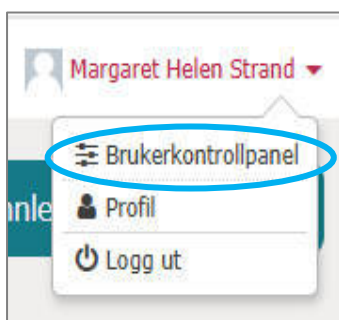
SLEKTSFORUM er et fantastisk hjelpemiddel når vi sitter fast. Her kan vi legge ut spørsmål under forskjellige kategorier: geografisk område (fylke og kommune); slekter; etniske minoriteter; samt emigrasjon og andre land. Det er også en del slektsfaglige diskusjoner om diverse emner, bl.a. dem hjelp til tyding av kildemateriale.

Slik ser kategorivalget til Kildeveviseren ut.

Hvis et bestemt sted eller emne er av spesiell interesse, kan vi abonnere på det og få melding når det legges ut svar eller nye poster der.

Under ens bruker-navn (øverst til høyre på skjermen når man er pålogget) finner man en **Brukerkontroll-panel**. Der kan man bl.a. redigere sin profil og administrere hvilke fora man abonnerer på.

FAGARTIKLER: Når man klikker på lenken til fagartikler, får man opp noen av de nyeste. Man kan også søke etter emne, når den ble publisert, eller region. Her er det mange aktuelle emner slik som:

DNA
Forbrytelse og straff
Inn- og utvandring
Krig og militære
Sjøfolk og sjøfart

Under overskriften **SLEKT OG DATA DER DU BOR**, finner man de regionale avdelingene av Slegt og Data og deres lokale grupper. Her finner man ikke bare opplysninger om deres kurs og arrangementer, men også en god del verdifulle **LOKALE KILDER**. Lilleby anbefalte oss derfor å gå på lokalsidene til de områder i landet der vi har slekt, og se hva vi finner.

Fra [Østfold](#) finner man bl.a. direktelenke til Digitalarkivets database over: **Innflyttede svensker til Østfold 1812-1920**; tidsskriftet **Runar** som ble utgitt av Østfold historielag fra 1981-2016; og en samling lokale kilder med bl.a. **Folketellingen for Fredrikstad 1769**, som av en eller en annen grunn ikke er inkludert i Digitalarkivets database.

Under lokale kilder for Oslo/Akershus finner man bl.a. den **Kommunale folketelling for Kristiania 1923**, og **Samlagsavstemningen i Kristiania 1899**, som er et nyttig hjelpemiddel for å finne ut hvilket kirkesogn en person kan ha tilhørt. Den viser hvilke gateadresser tilhørte de forskjellige valgkretsene, og disse stemte noenlunde overens med menighetsinndelingen.

Lilleby nevnte Slegt og Data Vestfold, som har mange opplysninger om sjøfolk og sjøfart, bl.a. om hvalfangst, da Sandefjord var den ledende hvalfangstbyen for fangst i antarktiske havområder tidlig på 1900-tallet.

Under snarveien: **Skole – Historiekonkurransen - Min familie i historien**, finner man en artikkel med tittelen: **Finn bilder fra gamle dager**. Her er det både opplysninger og lenker til landsdekkende bildedatabaser og databaser arrangert fylkesvis.

Her er noen eksempler:

[DigitaltMuseum](#)

[Nasjonalbibliotekets bildesamling](#)

[Widerøes skråfotoarkiv](#)

[Oslobilder](#)

[Østfoldmuseene](#)

Den siste tjenesten Petter Lilleby nevnte var lenken til Slekt og Datas medlemsblader. I tillegg til landslagets tidsskrift som sendes ut i papirformat til medlemmene (og her finnes som PDF-filer som kan lastes ned), finner man også de fire lokale tidsskriftene:

Slektsnytt (Hedmark)

DIZ (Vestfold)

Disputten (Oslo/Akershus)

Østfoldslekt (Østfold)

Vårt eget blad, Østfoldslekt, kom først ut i 2010 under navnet **Østfolddis**. Første nummer ble stolt presentert av daværende leder Anne Marie Sandhaug.

Fordelen med digitale tidsskrifter som man kan laste ned på PCen eller nettbrettet, er at de inneholder aktive lenker (i blått), forklarte Lilleby, slik at man kan klikke seg direkte til den aktuelle nettsiden.

Leder Henning Pytterud gjorde oppmerksom på at databasen: **Dødsannonser i Østfold** ikke lenger fungerer da den var avhengig av et utdatert Java-program. Men han fortalte at han selv har tilgang til databasen og man kan henvende seg til ham ved eventuelle spørsmål om dødsannonser fra indre Østfold.

Pytterud fortalte også om Østfolds samling slektsbøker: **Gårdshistorie i Østfold**, under **Kilder i Østfold** på Slekt og Datas hjemmeside, og ba om tilbakemelding dersom man vet om bøker som burde inkluderes der.

Petter Lilleby forklarte oss om noen Google-funksjoner slik som oversettelse, og **Google Drive** som automatisk indekserer innholdet i Disk, inkludert PDF-filer, kart og bilder med tekst, slik at man lett kan finne frem til det man trenger. Microsoft indekserer kun filnavn, ble vi fortalt, mens Google Drive indekserer også innholdet.

Til slutt fortalte Petter Lilleby om programmet **ShareX**, som man kan laste ned gratis. Den kan ikke bare ta skjermbilder, den kan videre behandle dem, oversette innholdet, anvende OCR-funksjoner for å konvertere teksten i bildefilen til tekst format og mange flere oppgaver.

Første utgave av Østfolddis kom ut for 15 år siden

DIS
DIS-Østfold

Østfolddis
Digitalt medlemsblad nr. 1 - februar 2010

INNOLD:

Windows-Hjernet	side 2
Ikke vær redd for å bruke Slektsforum	side 5
Skifter, eiendomsregistre og brannrakster	side 7
Folketellinga 1910	side 10

- Å dette har vi venta på så lenge, ja så lenge, ja så lenge ...

Dele er et historisk øye-blikk i DIS-Østfolds 11-årige historie, og det er med stor glede vi presenterer vårt medlemsblad ØSTFOLDDIS. Medlemsbladet vil kun utgis digitalt.

Vi har ønsket oss det lenge, og jeg må ærlig innrømme at jeg har skjela litt misunnelig over til andre siden av fjorden – DIS-Vestfold har i mange år utgitt sitt eget medlemsblad, det også digitalt.

For 1 år siden, i mars 2009, ble Odd Marthinsen medlem av vårt styre. Odd har hatt en lang yrkeskarriere i Sarpsborg Arbeiderblad, han ble pensjonist ved årsskifte, og han påtok seg velvillig jobben som redaktør straks forslaget kom på bordet.

Stor takk til Odd for at han ville påta seg denne jobben. Vi forsøker å gi ut medlemsbladet seks ganger i året, og første nummer er her ved levert.

Vi vil gjerne ha innspill fra dere medlemmer – har dere stoff, fortellinger, historier, etterlysninger, bilder og annet som dere har lyst til å dele med andre medlemmer så ta kontakt med oss.

Selv vil vi gi dere smakbiler av det vi selv er opptatt av som slektsforskere, bringe dere foreningsnytt og nyheter innen slektsgransking, ha et datahjørne hvor Ole Monse vil utdype nærmere databehandlingens fortrefeligheter på forskjellige områder.

MEDLEMSMØTE
førstkommende lørdag den 13. februar 2010 kl. 11.00 i Bøndenes hus, Råde.

Foredrag:
Søking etter slekt i Sverige
v/ Anne Marie Sandhaug

Søking etter slekt i Danmark
v/ Dagfinn U. Larsen.

Beverting.

DIS-Østfold hadde 492 medlemmer pr. 31.12.2009

Styret er uforandret fra i fjor.

Fra v. bak: Styreleder Henning Pytterud; varamedlem Cecilie Hovde; kasserer Kari Markrud Schiøtz; styremedlemmer Kai-Samuel Vigardt og Ingvar Hognestad. Foran fra v: varamedlem Margaret H. Strand; sekretær Petter Lillebye og nestleder Laila Synnøve Storli.

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL

Grasrotandelen gir deg som spiller i Norsk Tipping mulighet til å bestemme hvem som skal motta noe av overskuddet til Norsk Tipping. Hver gang du spiller, går inntil 7% av din spilleinnsats til den grasrotmottakeren du velger – uten at det går utover din innsats, premie eller vannersjans. Vi oppfordrer deg til å støtte oss i SLEKT OG DATA ØSTFOLD.

Bli grasrotgiver i dag! Du kan bli grasrotgiver i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 993536431» til 2020.

Oldefaren som rømte til Amerika – og hvordan det gikk med ham

av Kjersti Bolstad

Det var aldri noe snakk om min manns farfars far. Han ble det aldri fortalt noen historier eller anekdoter om. Man sa bare at «han rømte til Amerika». Vi var derfor nysgjerrige på om det gikk an å finne ut noe mere om hans historie, og begynte med å se hva vi kunne finne ut om ham via Digitalarkivet og kirkebøkene for Åmot i Østerdalen.

Haagen ble han døpt, og han var født i Åmot den 24.10.1849 som «ægtefødt» barn av smed Gunder Christophersen, født 09.02.1823 i Våler prestegjeld, og hustru Kari Haagensdatter, født 16.11.1823 på gården Grini (Grenje?) i Åmot. Han fikk etter hvert tre søstre: Regine i 1856, Karen Gurine i 1858 og Hilda i 1863.

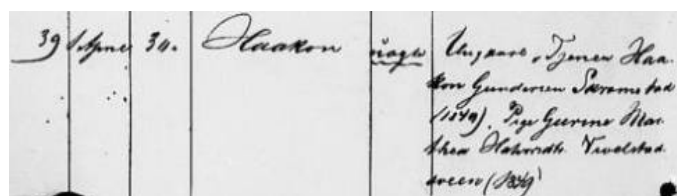
Mor: Kari Haagensdatter. Far: Gunder Christophersen. Fotoer: Åmot Bygdebok, bind 1

Neste opplysning om Haagen finner vi i Folketellingen 31.12.1865. Da var han 17 år og ugift, og bodde på gården Skramstad Opgaarden (bostedsnr. 0053, L.nr. 32b) i Åmot sammen med sine foreldre og søstrene, en tjenestepike og en losjerende familie på fire. Faren, Gunder, var selveiende gårdbruker og smed.

Ti år senere, i 1875, driver far Gunder fremdeles gården selv, i tillegg til å være smed og å kjøre tømmer. Ved Folketellingen det samme året finner vi Haagen, 27 år gammel på gården Lille Arnestad i Åmot. I tellingen står det: Familiestilling: tjener. Sivilstand: ugift. Yrke: Husbandskarl.

Den 01.04.1878 blir Haagen far til en sønn, Haakon. Mor er Gurine Marthea Halvorsdatter Vivelstadsveen, f. 07.01.1850. Hun er datter av

Halvor Eriksen Vivelstad, f. 15.10.1809 i Åmot og Oleane Olsdatter Almus, f. 16.08.1817 i Åmot.

Åmot prestekontor, Hedmark, AV/SAH-PREST-056/H/Ha/Haa/L0009: Ministerialbok nr. 9, 1875-1883, s. 42

Da sønnen ble født, var Haagen 29 år gammel og Gurine 28 år gammel. Som det står i kirkeboken, er Haagen «Ungkarl, Tjener», og Marthea «Pige», altså er de ikke gift.

Som eldstemann, og sønn av selveiende bonde, skulle man tro at Haagen Gundersen ville bosette seg på farsgården Skramstad Opgaarden og etter hvert overta denne, men slik ble det ikke.

EMIGRERER

Det neste vi vet med sikkerhet, er at Haagen, nesten 32 år gammel, emigrerte til Amerika og reiste ut fra Christiania. Han reiste den 15.07.1881 med skipet «Angelo», som tilhørte Wilson Line. Medbragt pengesum: kr. 150,-. Han reiste sammen med Enok E. Bolstad, 26 år gammel.

S.S. ANGELO (Wilson Line steamship) leaving Christiania, Norway, with emigrants for America

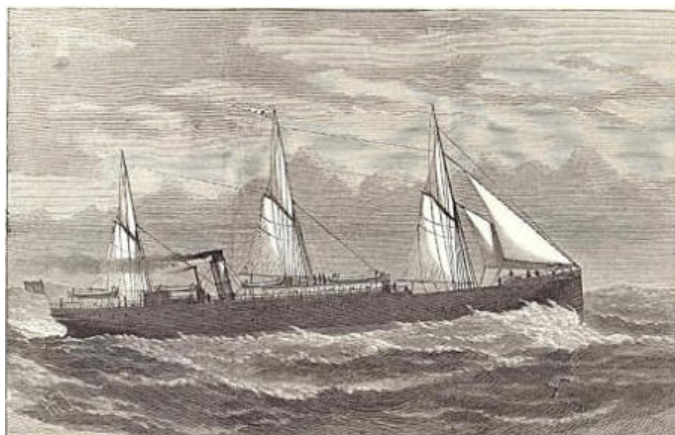
Kilde: www.loc.gov/pictures/item/2004681900/resource

Enok Eliassen Bolstad, var bror av Karinus Eliassen Bolstad. Karinus var far til Petra Karinusdatter Lillehaug, som senere ble gift med Haagens sønn, Haakon Haagensen Bolstad.

55	Mr. Larsen	28	Amal Gahr	15.0.04
56	Mr. Andersen	32	"	15.0.04
	Mr. Bolstad	25	"	15.0.04
	Mr. Thompson	197	80	Butt the
	"	395	60	Trigon

www.digitalarkivet.no/em20110222640601

Ifølge Emigrantprotokollen var det oppgitte bestemmelsesstedet for begge to Trempealeau i Wisconsin, Amerika.

SS Angelo: <https://www.meisterdrucke.uk/fine-art-prints/Henry-Spernon-Tozer/285972/The-Steam-Ship-Angelo-of-the-Wilson-Line.html>

Ifølge *Emigrant Ships Databases*, gikk S.S. Angelo fra Christiania via Christiansand til Hull i England. Den vanligste reiseruten for emigranter fra Norge til Amerika eller Canada var via Hull, og deretter med tog til ulike havner, som f.eks. Liverpool, der de gikk om bord i skip som førte dem over Atlanteren; dette ifølge nettstedet Norway Heritage (*Migration from Northern Europe to America via the Port of Hull, 1848-1914* norwayheritage.com)

Som vi vet, reiste altså Haagen fra Christiania, via Christiansand, og videre til Hull. Der må han mest sannsynlig ha oppholdt seg i ventelokalet «The Emigrant Waiting Room» på Hull Paragon Railway Station før han reiste videre med tog til Liverpool. Dette fordi vi finner Haagen og reisefølget Enoch (svært utydelig navn) i passasjerlisten til skipet «Parisian», som gikk fra Liverpool den 21.07.1881 og ankom Quebec i Canada den 30.07.1881. Også her står den endelige destinasjonen oppgitt til Trempealeau. (Wisconsin).

Nedenfor er en liten beskrivelse av forholdene slik de var for emigrantene på gjennomreise. Dette klippet er hentet fra nettsiden «Migration from Northern Europe to America via the Port of Hull, 1848-1914» norwayheritage.com. På denne nettsiden kan man også lese mere om forholdene for passasjerene om bord på de ulike klassene i emigrantskipene.

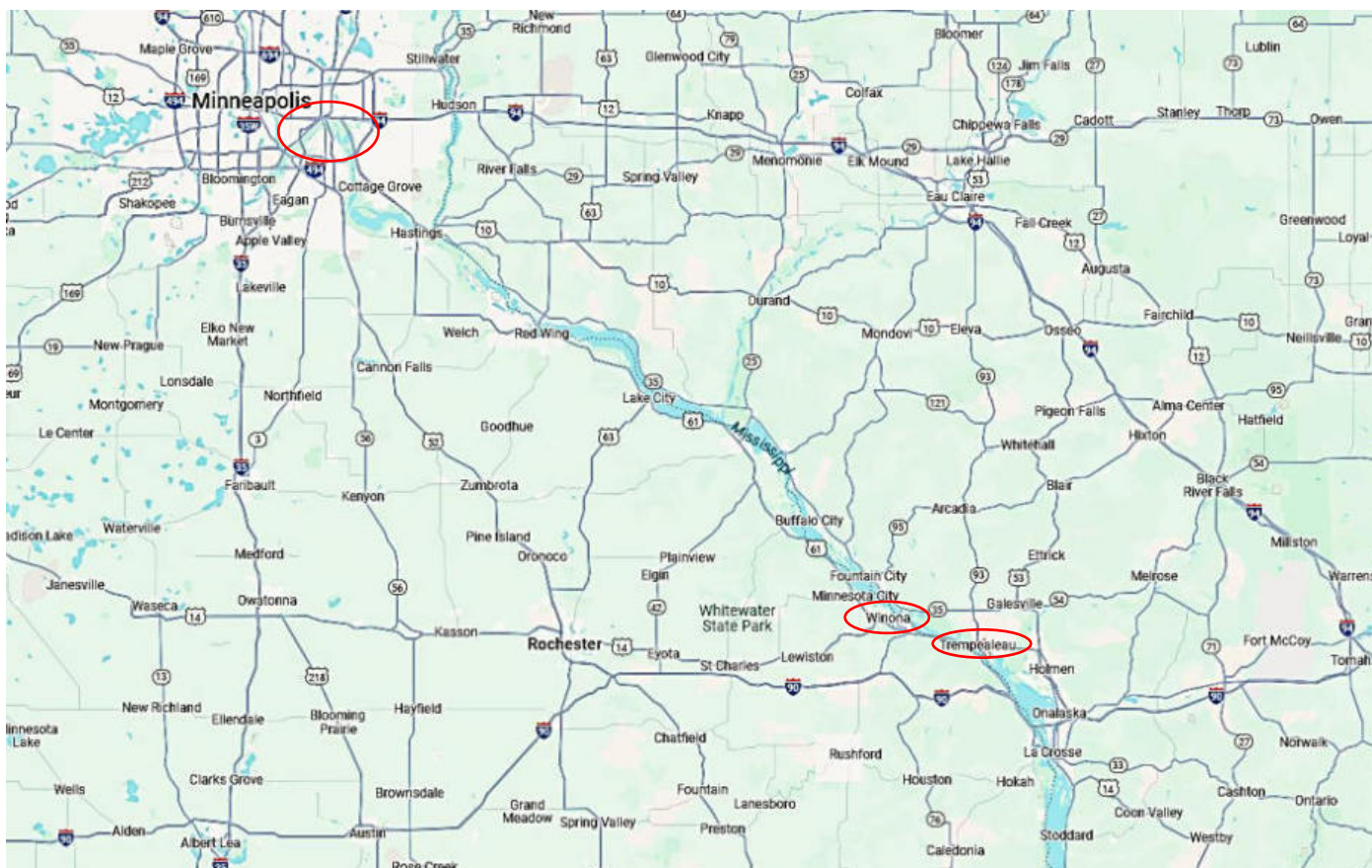
«Because of the risks to the town's health from the large numbers of European migrants passing through the port, the North-Eastern Railway Company built a waiting room near Hull Paragon Railway Station in 1871. This waiting room had facilities for the emigrants to meet the ticket agents, wash, use the toilet and take shelter from the weather. At no time throughout the age of mass migration did the authorities in Hull provide purpose built emigrant lodging houses for the migrants. Although 20 emigrant lodging houses were given licenses by the Town Council in 1877 alone, the emigrant lodging houses differed from other common lodging houses only by their description and size (the emigrant lodging houses licensed after 1877 holding between 20 and 80 people at a time). Most emigrants only stayed in these lodging houses when necessary and most arrived in and departed from Hull within 24 hours.

Although the majority of emigrants were only in Hull for a short period of time, the emigrant waiting room at Paragon Railway Station was doubled in size in 1881 due to the numbers of transmigrants

A photograph of a long, single-story brick building with a dark roof and a chimney, identified as the former site of the National Coal Board. The building has several windows and a central entrance. A road with white lane markings is in the foreground.

Serials, name, age, sex, color, of individual	Place of every person whose residence was in this County on the 1st of May, 1868.	DESCRIPTIVE.					Place of Birth, naming State or Territory of U. S. or the Country, if of foreign birth.	Profession, Trade, or Occupation.
		Height in feet and inches.	Weight in pounds.	Complexion.	Hair.	Eyes.		
1	Katie P. Jones	17	110	W		Massachusetts	✓	
2	W. W. "	20	110	"		"	✓	
3	Wm. H. "	10	60	"		"	✓	
4	Samuel B. "	38	160	"		"	✓	
5	261 J. S. K. Jones	25	160	"		Massachusetts	✓	✓
6	Mary C.	36	70	"		Massachusetts	✓	✓
7	David "	1	100	"		Massachusetts	✓	✓

11

*Trempealeau, Wisconsin, som Haagen oppga som destinasjon.
Winona, Minnesota og St. Paul (ved Minneapolis) der vi vet at Haagen bodde.*

Datteren Mathilda Josephine blir født i Minnesota den 25.11.1885, sannsynligvis etter 1885-tellingen, for hun er ikke nevnt her.

Årene 1886 - 1890 St. Paul, Minnesota

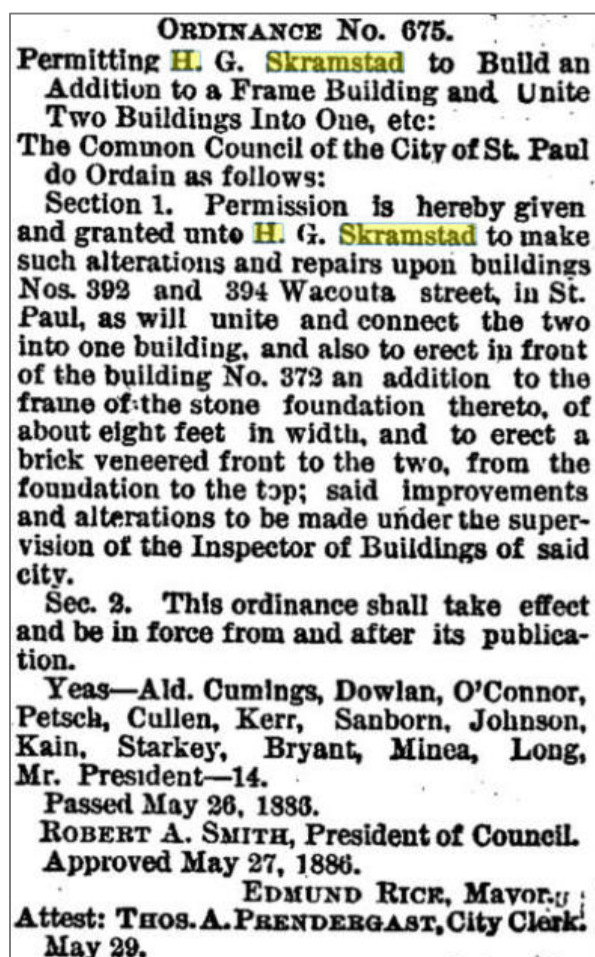
Hva drev Haagen med, og hva levde han og familien av etter at han hadde kommet til Amerika? Hvordan den aller første tiden i det nye landet var, kan vi vel antakelig ikke forestille oss.

I avisutklipp fra 1886 som vi finner i St. Paul Daily Globe, får vi greie på at han på det tidspunktet er eier av en saloon. Det skrives nemlig der at H.G. Skramstad har fått tillatelse til å gjøre bygningsmessige endringer og reparasjoner på bygningene nr. 392 og 394 Wacouta Street i St. Paul, slik at disse to bygningene blir slått sammen.

Dette er tydeligvis en bygning der Haagen og familien bor, og der han også driver en saloon, noe dette klippet fra U.S. Adressebok 1886 viser.

Ancestry.com

St. Paul Daily Globe. Saturday, May 29, 1886

I St. Paul Daily Globe den 8. sept. 1887 finner vi et litt mere oppsiktsvekkende avisnotat. Der står det at H.G. Skramstad og én person til blir tiltalt for salg av brennevin til indianere. Om årsaken til tiltalen var fordi de manglet bevilling til å selge alkohol generelt sett, eller om det var fordi indianere ikke hadde lov til å kjøpe «den hvite manns ildvann», vites ikke.

**United States Court Adjourns.
Special to the Globe.**

tober term. The grand jury presented indictments against H. G. Skramstad and William Gurner for selling liquor to Indians. Court adjourned this afternoon. Judge Nelson and other court officers went to St. Paul on the Dutchman this evening. United States Marshal Campbell and Deputy Marshal Brackett and prisoners will go by boat.

St. Paul Daily Globe, 8. sept. 1887

I desember samme år, finner vi at Haagen har søkt om skjenkebevilling. Dette er antakelig noe det måtte sendes søknad om hvert år, da vi også finner slik søknad i desember året etter.

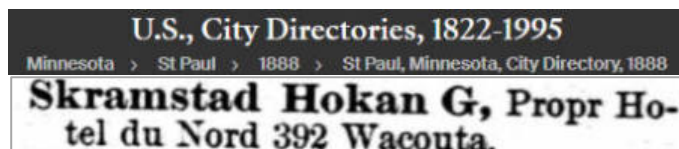

Skramstad, H. G., 392 Wacouta street.

St. Paul Daily Globe, 30. des. 1887

1888

Etter hvert utvidet Haagen virksomheten fra å være en saloon til også å omfatte hotelldrift. Adressen er fortsatt den samme. I adresseboken for 1888 står han nå som eier av Hotel du Nord, i 392 Wacouta Str. (Ancestry.com)

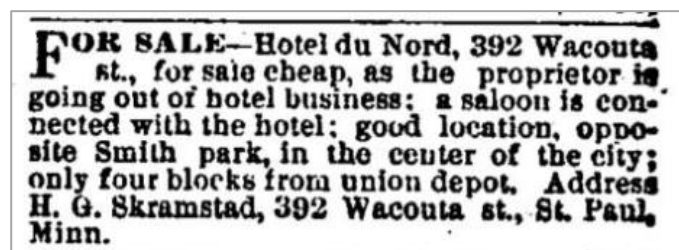

Samme år står det igjen en avisnotis i St. Paul Daily Globe vedr. søknad om skjenkebevilling.

Vi må vel kunne si at det er et langt sprang mellom å være ugift «husbandskarl» på en gård i Østerdalen, til seks år senere å være familiefar, hotelleier og drive saloon i Minnesota.

Sønner Alvin Grover, barn nummer tre i rekken, blir født i St. Paul, Ramsey, Minnesota, den 02.09.1888.

I februar 1890 legger Haagen G. Skramstad Hotel du Nord ut for salg. Han selger billig, står det, fordi han skal slutte med hotellvirksomhet.

St. Paul Daily Globe 21. feb. 1890

Sønner Reinhold Benjamin blir født i Marshfield, Wood, Wisconsin den 15.08.1891. Hvorfor sønnen blir født i Marshfield i Wisconsin, som ligger øst for Minnesota, har vi ikke funnet årsaken til. Kanskje var Haagen og familien på flyttefot til Eveleth, der vi senere finner ham i en folketelling? Eller var familien på besøk hos slektninger/kjente?

Litt geografi: De tidligere omtalte stedene hvor Haagen og familien bodde; Winona og Trempealeau, ligger syd for Minneapolis, ved elven Mississippi. St. Paul, som er hovedstaden i staten Minnesota ligger lenger nord. St. Paul ligger i hovedsak øst for Mississippi, vis à vis Minneapolis (disse to byene kalles i dag «The Twin Cities»).

Når Haagen senere flytter til Eveleth, så er det mye lenger nord i staten, nærmere grensen til Canada.

1895 - 1906 Eveleth/Virginia City

Bare to år etter at Eveleth ble grunnlagt, står det i et avisnotat fra The Virginia Enterprise at H.G. Skramstad har blitt en «Evelethite» den siste uken. Han skal der drive et «boarding house», pensjonat, og avisen The Virginia Enterprise skriver at han burde bli møtt med suksess.

Altså var det ikke helt riktig, som det stod i salgsannonse fra St. Paul, at Haagen skulle slutte med hotellvirksomhet – i alle fall ikke helt.

I 1895 ble en jernåre oppdaget i Eveleth, så muligens så Haagen for seg muligheten til å skape

seg en innbringende virksomhet der, ved å tilby losji for folk som kom for å arbeide i gruvene.

General Notes and Comments.

H. G. Skramstad has become an Evelethite during the past week. He will conduct a boarding house and should meet with success.

The Virginia Enterprise. Friday, Nov 15, 1895

Folketellingen 1895 viser at Haagen nå bor med familien i Virginia City, St. Louis, Minnesota. Dette er i samme område som Eveleth.

Page No. 21
Schedule 21
County of St. Louis ; Ward 2nd ; State of Minnesota, enumerated by me this 1895.
Signed: Harold Price P. O. Virginia Minn.

Inhabitants in the (City, Village, Township) of City of Virginia

No.	Name	Age	Sex	Color	Birthplace	Year	Married	Single	Widowed	Divorced	Yes	No
188	Skramstad H. G.	45	M	W	Sweden	12					ES	NO
	Skramstad Mary	35	F	W	Sweden	12					ES	NO
	Skramstad Carl	11	M	W	Sweden	11					ES	NO
	Skramstad Aida	9	F	W	Sweden						ES	NO
	Skramstad Albert	6	M	W	Sweden						ES	NO
	Skramstad Rensu	3	M	W	Sweden						ES	NO

1895-tellingen Minnesota

Om Eveleth skriver Wikipedia at byen ble grunnlagt bare to år før Haagen og familien kom dit i 1893:

«The Village of Eveleth was platted on April 22, 1893, originally located approximately 1 mile (1.6 km) southwest of the present location, on land then included in the Adams-Spruce Mine (Douglas Avenue between Jones and Monroe Streets). The community was named after Erwin Eveleth, a prominent employee of a timber company in the area. In 1895, iron ore was discovered beneath the village site and a post office was established. In 1900, the village was moved to its present location. The village was incorporated as a city in 1902.»

(Kilde: Eveleth, Minnesota – Wikipedia)

Statsborgerskap

I oktober 1897 får Haagen etter søknad sitt amerikanske statsborgerskap. Det er bevitnet av to edsvorne innbyggere at han har bodd i Amerika de siste fem årene, det siste året i Minnesota, og at han i den samme perioden har oppført seg som en mann av god moral ... osv:

Det femte barnet, datteren Hilda Marie blir født i 1900. Hun fremkommer ikke i folketellingen fra 1900, men står oppført i et familietre funnet i FamilySearch. Der står hun oppført som født i 1900. Antakelig er hun født etter at folketellingen ble foretatt.

Et avisnotat fra 1905, forteller oss at Haagen hadde flere interesser enn saloon- og hotelldrift. Han var også interessert i hagearbeid, og han

Eveleth was nothing but a frontier settlement 100 years ago as seen in this picture taken around 1895. Pictured is Kimberly Avenue in "Old Town." The building on the right hand side looking south is the Adams Building, in which there was a clothing store. Upstairs, Dr. C.W. More had his office and apartment. The next building is Campbell & Talboys General Store. P.E. Dowling's Drug Store was on the corner. In the back, he had a printing

shop, where he published the "Eveleth Star." On the left is Henry Hookwith's Saloon. Further down the street (the next two story building) is a boarding house, one of the first buildings to be erected in Eveleth. Kimberly Avenue ran west across the creek up to the Vega Mine, later called the Cloquet Mine, and then the Number 2 Spruce Mine. These identifications were made by J.H. Harding in 1945.

Eveleth i 1895, samme år som Haagen med familie bosatte seg der.

Bilde og tekst: 1992 Centennial Booklet (scribd.com)

Bildeteksten over henviser til et «boarding house» på venstre side av gaten.

Kan vi tenke oss at dette kan ha vært Haagens pensjonat?

vinner en pengepremie for sin hage fra «Eveleth Business Men's Association».

PRIZES FOR GARDENS

Eveleth Business Men's Association
Makes Several Cash Awards.

EVELETH, MINN.—The Eveleth Business Men's association has awarded prizes for gardens to Sam J. Williams, \$5; Richard Eddy, \$3; Nathan Lawson, \$2; A. J. Filiatault, \$2; prizes of \$1 each to John Muray, Erik Loff, H. G. Skramstad, John Prusseck, Andrew Anderson.

Mrs. Anna Slayton of Eveleth has instituted

4. sep 1905: The Minneapolis Journal

Den 23.01.1906 dør Haagen, «a pioneer resident of Virginia», i Eveleth, Minnesota etter få dagers sykdom. Han ble bare litt over 56 år gammel.

H. G. Skramstad, a pioneer resident of Virginia but for the past eleven years residing at Eveleth, died on Tuesday, after an illness of but a few days.

The Virginia Enterprise, 26. jan. 1906

Haagen, eller Hogan, som det var blitt amerikanisert, ble gravlagt på Greenwood Cemetery, Virginia, St. Louis County, Minnesota.

UNITED STATES OF AMERICA.

STATE OF MINNESOTA, } ss.
County of St. Louis.

DISTRICT COURT,

ELEVENTH JUDICIAL DISTRICT.

In the matter of the application of H. G. Stromstad to become a citizen of the United States Chris Ralla and John Ralla being severally duly sworn, do depose and say, each for himself, that he is a citizen of the United States, that he is well acquainted with the above named H. G. Stromstad, that he has resided within the limits and under the jurisdiction of the United States for the five years last past, and for one year last past within the State of Minnesota; and that during the same period he has behaved himself as a man of good moral character, attached to the principles of the Constitution of the United States, and well disposed to the good order and happiness of the same.

Subscribed and sworn to in open Court, this

22nd day of Oct, 1897
J. G. Quinn Deputy Clerk.

Chris Ralla
John Ralla

STATE OF MINNESOTA, } ss.
County of St. Louis.

DISTRICT COURT,

ELEVENTH JUDICIAL DISTRICT.

I, H. G. Stromstad do swear that I will support the Constitution of the United States of America, and that I do absolutely and entirely Renounce and Abjure Forever, all Allegiance to every Foreign Power, Prince, Potentate, State or Sovereignty, whatever; and particularly to the King of Sweden whose subject I was. And further, that I have never borne any hereditary title, or been of any of the degrees of Nobility of the country whereof I have been a subject, and that I have resided within the United States for five years last past, and in this State for one year last past.

Subscribed and sworn to in open Court, this

22nd day of Oct, 1897
J. G. Quinn Deputy Clerk.

H. G. Stromstad

STATE OF MINNESOTA, } ss.
County of St. Louis.

DISTRICT COURT,

ELEVENTH JUDICIAL DISTRICT.

And now, to-wit: At the term of said Court, now being held at Excelsior, in and for the County of Saint Louis, in said State, upon the foregoing oath and affidavits, and upon further proof having been made by the production of a certificate, that the said H. G. Stromstad did before the Clerk of County of Ansonia, Me. Nov 5 1883 the same being a Court of Record, having common law jurisdiction, make the requisite declaration of his intention to become a citizen of the United States, and to renounce all other allegiance, as required by the laws of the United States.

IT IS ORDERED BY THE COURT, That the said H. G. Stromstad be, and is hereby admitted to be, a citizen of the United States.

By the Court:

A true Record. Attest:

John R. Quinn Clerk.

By J. G. Quinn Deputy Clerk.

J. G. Quinn Clerk.
By J. G. Quinn Deputy Clerk.

Hogan G Skramstad	
BIRTH	Oct 1849 Norway
DEATH	23 Jan 1906 (aged 56) Eveleth, St. Louis County, Minnesota, USA
BURIAL	Greenwood Cemetery Virginia, St. Louis County, Minnesota, USA Add to Map
MEMORIAL ID	204044904 · View Source

*Kilde: Hogan G Skramstad (1849-1906) –
Find a Grave Memorial*

DIED. 1906 1906. Jan 23	EVELETH	ST. LOUIS
Diabetes Coma		
Hogan G. Skramstead m w m	Switchman	56_3_29 Norway "
W.E.Hammond M.D. J.V.Johnson H. O.		

*Hogans dødsårsak: Diabeteskoma.
(fra Minnesota Death Records and Certificates,
1900-1955: FamilySearch.org)*

Vi fikk litt kjennskap til livet til min manns oldefar, men det er fremdeles mange ubesvarte spørsmål, som vi gjerne skulle funnet svar på:

- Hvorfor valgte Haagen som 32-åring å emigrere i 1881?
- Ønsket han å skape noe for seg selv, i stedet for å gå som tjener/dreng og vente på en gård han aldri overtok?

I Åmot Bygdebok, bind 1, ser vi at faren Gunder satt som driver på gården, Oppgaarden Nedre, helt til 1890, da svigersønnen overtok (Halvor Bolstad, gift med Haagens søster, Regine Gundersdatter).

- Bodde Haagen noen gang sammen med Gurine, som han hadde sønnen Haakon med? Var meningen kanskje at han skulle reise over til Amerika og finne arbeid og bosted, og tjene penger slik at Gurine og sønnen Haakon kunne komme etter?
- Eller var Haagen og Gurine ikke i noe slags forhold, og han ønsket å dra sin vei for å slippe unna farskapsforpliktelser?
- Hvorfor reiste han sammen med Enok E. Bolstad?
- Hvor ble det av Enok? Reiste han etter hvert tilbake til Norge igjen? Det har vi ikke forsket på.
- Hvorfor reiste Haagen til akkurat Trempealeau?
- Kjente Haagen eller hans reisefølge noen der, som hadde emigrert tidligere?
- Kom det noen gang livstegn fra Haagen til de som var igjen i Norge? Hadde de brevkontakt med ham, eller var han «ute av verden» for dem?

Spørsmålene er fortsatt mange, men som «alle» som har prøvd å forske litt på slekten sin, vet vi at ethvert svar vi finner skaper et nytt spørsmål.

Hvordan finne emigranter?

Hvordan finne emigranter er et stort emne, da kildene online er mange og de som utvandret havnet ikke bare over hele USA, men også i Canada, Australia, New Zealand, Storbritannia og en god del andre land. På årets første medlemsmøte presenterte Margaret H. Strand noen generelle retningslinjer og en del eksempler på hva man kan finne online. Vi ble kjent med de viktigste genealogiske nettsidene som kan hjelpe oss i letingen etter utvandrere. Nettsider merket med * krever abonnement eller betaling for å laste ned kilder.

Begynn i hjemmet

Kildene man finner i sitt eget hjem (og hos slektninger) er det viktigste utgangspunktet. Er det blitt fortalt om aner eller slekt som reiste ut? Finnes det bilder som er blitt sendt hjem og er noe skrevet bak – navn, datoer, steder? Har dine foreldre eller besteforeldre tatt vare på brev eller postkort som er sendt hjem til slekt i Norge?

Norske kilder

Det finnes noen nyttige kilder i Norge som kan gi opplysninger om utvandrere. I tillegg til pass- og utvandrerprotokoller i Digitalarkivet, finnes det sider med utflyttede i ministerialbøkene, bygdebøker som forteller om personer som forlot bygda, og ymse kilder blant de skannede avisene og andre publikasjoner i Nasjonalbibliotekets nett-bibliotek.

Hvor dro de fra?

I tillegg til norske havner, emigrerte noen nordmenn via utenlandske havner slik som Göteborg, København, Hamburg, Southampton m.fl. Det finnes databaser på nettet med passasjerlister fra mange viktige havnebyer i Europa:

Norge (Kristiania, Trondheim mm.): [Digitalarkivet](#);

[MyHeritage](#)*; [Ancestry.com](#)*

Göteborg: [EMIWEB](#)*; [Ancestry.com](#)*

Hamburg: [Ancestry.com](#)*

Bremen: [FamilySearch](#); [MyHeritage](#)*

København: [MyHeritage](#)*; [Ancestry.com](#)*

Storbritannia: [FindMyPast](#)*; [Ancestry.com](#)*

Nettsiden [Norway Heritage](#) har også opplysninger om skip, rederier så vel som passasjerlister og bilder av emigrantskip. Og [Gjenvick-Gjønvik](#)

[Archives](#) har også passasjerlister og en del bilder og diverse informasjon om emigrasjon.

De store internasjonale nettsidene:

De fire store internasjonale nettsidene har mye å by på for de som søker etter utvandrere. Ikke bare har de passasjerlister fra Europa, de har omfattende kilder fra USA, Canada, Australia, New Zealand og andre land. Blant disse er folketellinger, fødsler, dødsfall, skipslister, statsborgerskapsdokumenter, grensekrysninger, avisutklipp, nekrologer, adressebøker, vielser, militære kilder og mye mer.

- [FamilySearch](#)
- [Ancestry.com](#)*
- [MyHeritage](#)*
- [FindMyPast.co.uk](#)*

Gravsteiner

Det finnes to store internasjonale databaser med gravsteiner: [FindAGrave](#) og [Billion Graves](#).

*Graven til Ole C. Branstad fra Moss, begravet i Grantsburg, Wisconsin i 1906.
(Kilde: FindAGrave)*

Noen er transkribert, mange finnes det også bilder av, samt ikke sjelden tilleggsopplysninger sendt inn av slekt og andre bidragsytere.

Litt om kilder i USA og Canada

I tillegg til nasjonale (føderale) kilder, ble mange historiske kilder ført i hver stat/provins, eller på county/distrikt nivå. Vielser i USA, f.eks. ble ført i hver county. Og fødsler/dødsfall (etter at offentlig registrering av disse begynte) i hver stat. Så man finner ikke nasjonale databaser over disse. De store internasjonale nettsidene har mange fødsler/vielser/dødsfall (kalt Vital Records) fra Nord-Amerika men er slett ikke dekkende for hele landet eller alle årstall. Følgende nettside, *National Center for Health Statistics*, har adresser til kontorene i hver stat, der man skal henvende seg for å bestille (mot gebyr) Vital Records attester:

<https://www.cdc.gov/nchs/w2w/index.htm>

Det var føderale folketellinger i USA hvert tiår fra 1790 til 1950 (som er den siste som ble frigitt). De tidligste inneholdt kun få stater, og meste-parten av 1890-tellingen gikk tapt i brann. Det var også noen statlige tellinger, disse ble ofte tatt opp halvveis mellom de føderale, f.eks. i 1895 og 1905.

US folketellinger	
1790	1860
1800	1870
1810	1880
1820	1890 (mesteparten gikk tapt i brann)
1830	1900
1840	1910
1850	1920
	1930
	1940
	1950

Statlige tellinger

Årstall varierer fra stat til stat.

Oversikt her: <https://www.census.gov/about/history/census-records-family-history/family-records/genealogical-resources/state-censuses.html>

I Canada, finner man folketellinger fra perioden mellom 1851 til 1926, men enkelte av disse dekker kun noen provinser.

Canada folketellinger	
1851 Census: (12 January 1852)	
1861 Census: (14 January 1861)	
1871 Census: (2 April 1871)	
1881 Census: (4 April 1881)	
1891 Census: (6 April 1891)	
1901 Census: (31 March 1901)	
1906 Census: (24 June 1906)	
1911 Census: (1 June 1911)	
1921 Census: (1 June 1921)	

Også noen fra visse provinser:

1825 Quebec
1831 Quebec
1842 Ontario
1842 Quebec
1870 Manitoba
1871 Ontario
1906 Northwest Provinces
1916 Prairies
1926 Prairies

Canada har 92 års sperrefrist for folketellinger, mot kun 72 år i USA. Storbritannia har i likhet med Norge 100-års klausul. Australia har ikke føderale tellinger, men det finnes noen for enkelte stater, New South Wales finnes opp til 1901 på *Ancestry*. De fleste nominative folketellinger fra New Zealand ble ødelagt, kun statistikk gjenstår. Man må bruke alternative kilder slik som registre over stemmeberettigede ol.

Land records (forskjellige typer eiendomsdokumenter og skjøter) kan være en spennende kilde hvis vedkommende kjøpte en *homestead* eller annen eiendom. *Ancestry* og *FamilySearch* har mange slike kilder.

Storbritannia

*FindMyPast** er bra for kilder i England og Wales, og har en del fra Skottland. De andre 3 store, *Ancestry**, *FamilySearch* og *MyHeritage** har mye fra Storbritannia, inkludert de fleste nasjonale folketellingene, og en del kirkebok-innføringer av dåp, vielser og begravede. *ScotlandsPeople** er den offisielle nettsiden til det skotske arkivverket.

Diverse nyttige nettsteder

US National Archives: Arkivverket i USA.

Nettstedet er så omfattende at det er vanskelig å bruke, men de har en side med tilgang til online kilder: <https://aad.archives.gov/aad/>

Library and Archives Canada: Det kanadiske arkivverket. Folketellinger og diverse databaser.

FamilySearch WIKI: Detaljert veiledning i slektsgransking og kilder fra de fleste land.

Cyndislist: Lenker til kilder i mange land sortert alfabetisk og etter kategori.

US Library of Congress: Diverse biblioteks-samlinger, bl.a. avissamlingen *Chronicling America*.

Minnesota Historical Society: Har mange databaser, bl.a. fødsler og dødsfall for visse perioder, statlige folketellinger og skannede aviser fra Midtvesten.

Fold3*: Militære kilder, hovedsakelig fra USA, men også Canada, Australia, New Zealand og Storbritannia.

Trove: Skannede aviser mm. fra Australia

Papers Past: Skannede aviser fra New Zealand

Finne etterkommere

Man kan ofte finne opplysninger om etterkommere av utvandrere gjennom innsendte slektstrær i *FamilySearch*, *MyHeritage*, *Ancestry* og andre internasjonale nettsteder. Disse har ofte funksjoner for å sende vedkommende en melding. Husk at andres slektstrær er sekundære kilder og opplysninger bør sjekkes mot originalkilder der dette er mulig.

Man kan følge personer nedover gjennom tiden i folketellinger og andre kilder, og så søke videre på deres barn. *Ancestry* har mange databaser som går helt ned til vår egen tid, slik som adressebøker, *school yearbooks* ol. Sosiale media slik som Facebook kan være verdt å søke i etter eventuelle levende personer.

Noen eksempler

Ole Christian Branstad emigrerte fra Moss, tjente under borgerkrigen der han ble tatt til fange.

Han etablerte seg senere som farmer i Grantsburg, Wisconsin, giftet seg og ble en kjent og aktet figur i lokalsamfunnet.

Branstad-familien, ca. 1891. Bilde: Stanley Selin.

Ole Christian Branstad	Spouse	M	M	Mar	1838	61	M	50			Worring
Sophia	Spouse	M	M	Mar	1837	47	M	30	6	6	Worring
Martha	Spouse	M	M	Mar	1835	24	D				His
Leisla D.	Spouse	M	M	Mar	1835	19					His
Helga	Spouse	M	M	Mar	1837	17	S				His
Anna	Spouse	M	M	Mar	1838	10	D				His
Edna	Spouse	M	M	Mar	1838	11	D				His
Rosina	Spouse	M	M	Mar	1838	6	D				His

Familien Branstad i 1900-tellingen for Grantsburg, Wisconsin. Kilde: Ancestry.com

No. 15. Order for Appointment and Bond of Administrators—Eols N.Y.

State of Wisconsin, County Court for Burnett County:

At a special Term of the County Court within and for said County
by Burnett County Court House
in the Village of Grantsburg
on the 25th day of May, A.D. 1907
Present, Hon. F. J. Dahlberg County Judge.

IN WITNESS WHEREOF I have signed this Order and my hand and the seal of said County Court at the City of Grantsburg, Wisconsin, this 25th day of May, A.D. 1907.

Ole C. Branstad deceased. In Probate.
The application by petition of Sophie Branstad
has been read and the Court has granted it.
The application of the estate of Ole C. Branstad
deceased, is granted to Newton O. Branstad of the town
of Grantsburg, Wisconsin, being named in the last will and testament of the said Ole C. Branstad, and having taken the oath of qualification as required by law.

Fra skifteoppgjøret ved hans dødsfall (Ancestry)

VIVE HAN.
BRANSTAD.—At Grantsburg, Wis., Feb. 10, 1906, Ole C. Branstad, Comrade Branstad served in Co. A, 15th Wis. He was a native of Norway, coming to this country about 1860. He filled many places of trust in his County, at different times serving as Register of Deeds, County Treasurer and Justice of the Peace. A widow and six children survive him.

Nekrolog i avisen *The National Tribune* Washington D:C:) 15. Mars 1906. Fra «Chronicling America».

B 652

Family name Branstad	Given name or names Ole C.
Address Milwaukee	
Certificate no. (or vol. and page) 3701 V 14	Title and location of court Circuit
Country of birth or allegiance Norway	When born (or age) 1839
Date and port of arrival in U. S. July, 1862 Milwaukee	Date of naturalization Oct. 22, 1866
Names and addresses of witnesses R. Reinertsen Guido Pettersen	

U. S. DEPARTMENT OF LABOR, Immigration and Naturalization Service. Form No. 1-11. 14-3222

Statsborgerskapsregistrering (MyHeritage)

James B. Janson hereby certifies that the within Naturalization Paper of Ole Chr. Branstad is a copy as far as can be had of it on record of the form by our records here in City of St. Paul, Minnesota, February 1918.

Deputy Clerk

UNITED STATES OF AMERICA.
IN THE CIRCUIT COURT.

State of Wisconsin, } ss.
COUNTY OF BURNETT.

At a General Term of the Circuit Court within and for said County and State, begun and held at the City of Milwaukee in the County of Milwaukee in said County, on the 23rd day of October A. D. 1866.

Present: Hon. _____ Circuit Judge.

Be it Remembered, That at a General Term of the Circuit Court, held at Milwaukee for the County of Burnett, in the State of Wisconsin, in the United States of America, on the 23rd day of October in the year of our Lord one thousand eight hundred and Sixty Six, appeared Ole Chr. Branstad a native of Norway and exhibited a petition praying to be admitted to become a CITIZEN OF THE UNITED STATES, and it appearing to the said Court that he had declared on oath, before the Circuit Court for the County of Milwaukee State of Wisconsin on the 23rd day of October A. D. 1866, that it was bona fide his intention to become a Citizen of the United States, and to RENOUNCE, FOREVER, all allegiance or fidelity to any Foreign Prince, Potentate, State or Sovereignty whatsoever, and particularly to Carl 15th King of Sweden, Norway, of whom he was at that time a subject; and the said Ole Chr. Branstad having on his solemn oath declared, and also made proof thereof by competent testimony of R. Reensten and _____ and _____, of the United States, that he had resided one year and upwards in the State of Wisconsin, and within the United States of America upwards of five years, immediately preceding his application; and it appearing to the satisfaction of the Court that during that time he had behaved as a man of good moral character, attached to the principles of the Constitution of the United States, and well disposed to the good order and happiness of the same; and having on his solemn oath declared before the said Court that he would support the Constitution of the United States, and that he did, absolutely and entirely, renounce and abjure all allegiance and fidelity to every Foreign Prince, Potentate, State and Sovereignty whatsoever, and particularly to Carl 15th King of Sweden & Norway of whom he was before a subject.

Thereupon the Court, On this 23rd day of October 1866, admitted the said Ole Chr. Branstad to become a citizen of the United States, and ordered all proceedings aforesaid to be recorded by the Clerk of the said Court; and which was done accordingly.

Filed for record this 23rd day of Oct. A. D. 1866, at 10 o'clock

James Hickey Clerk

Statsborgerskapsdokument fra Burnett County, Wisconsin. (FamilySearch)

Name	William Royal Branstad
Sex	Male
Age	7 years
Birth Date	1886
Birthplace	Grantsburg, Burnett, WI
Burial Date	1893
Burial Place	Grantsburg, Burnett, WI
Marital Status	Single
Race	White
Father's Name	Ole C. Branstad
Father's Sex	Male
Mother's Name	Sophia Branstad
Mother's Sex	Female
Event Type	Death
Event Date	1893
Event Place	Riverside Cemetery, Grantsburg, Burnett, Wisconsin, United States
Event Place (Original)	Grantsburg, Burnett, Wisconsin
Cemetery	Riverside Cemetery
Source Details	1798

FamilySearch har dødsfallene til flere familie-medlemmer, til v. Oles 7-årige sønn William., fra samlingen: "Wisconsin, Death Records, 1867-1907". Fire av hans barn døde unge.

Skoglund, Lillie V.

Family name: Skoglund

First name: Lillie

Middle name: V.

Death date: 1930-08-22

County: Ramsey County

Certificate ID: 1930-MN-024774

Minnesota Historical Society har dødsfallet til Ole Branstads datter Lillie Victoria, gift Skoglund, som døde på sykehus i St. Paul, Minnesota i 1930.

Martin Andreas Olsvik f. 1901 i Ålesund, d. Brisbane 1979.

Digitalarkivet: Dåp; konfirmasjon; 1910-tellingen; 1920-tellingen; emigranter over Ålesund.

FamilySearch og **FindMyPast:** Passasjerliste London-Port Adelaide; vielse; innreise Australia 1968; dødsfall.

Ancestry: Emigrasjon fra Norge; passasjerliste; ankomst Australia; lister over stemmeberettigede; adresselister; 1. vielse; avisutklipp; 2. vielse.

MyHeritage: Avisutklipp bl.a. om skiløping; vielse; begravelse.

Bilde: SS. Ballarat. The Company of Master Mariners, Australia

Name of Ship	S.S. "BALLARAT"	Date of Departure	12/5/27	192
Steamship Line	P. & O. AUSTRALIA via THE CAPE SERVICE.	Where Bound	AUSTRALIA.	
NAMES AND DESCRIPTIONS OF ALIEN PASSENGERS EMBARKED AT THE PORT OF LONDON.				
B.—NON-TRANSMIGRANTS, that is Alien Passengers other than those included under A.				

No.	Name	Address	Age	Occupation	Country of Birth
261	Gidem Paul	Hotel King's Cross	25	Labourer	Norway
262	Olsvik Martin A.	do	26	do	do
263	Nøstdal John	do	22	do	do

Marton Olsvik fra Ålesund emigrerte til Australia.
Plansjen fra Strands presentasjon viser
forskjellige databaser der man
kan finne opplysninger om ham.

Trove sine skannede aviser har et innlegg (til. h.)
der Martin varsler at han akter å ta ut skilsmisse
fra sin kone som har forlatt ham. The West
Australian, Saturday 13 December 1952 - Page 42

Konklusjon

Som man ser fra disse eksemplene, kommer man lengst ved å bruke en kombinasjon av genealogiske nettsider. Ettersom flere av kildene krever abonnement, er det lurt å bruke de gratis kildene slik som *FamilySearch* først og se hvor langt man kommer. Flere av de store nettsidene har mange av de samme kildene, men hver har noen de andre ikke har. Og noen kan ha skannede bilder av originalen mens andre har kun en transkribert versjon.

Når man søker i utenlandske databaser, kan det være lurt å bruke fødested: NORWAY, i stedet for å spesifisere by og fylke, da innvandrede er som regel registrert med fødeland.

TO ISOBEL ANN OLSVIK, formerly of 5 Madden-st., Albert Park, in the State of Victoria, and of 6 Adelaide-ter., Perth, in the State of Western Australia, but now of parts unknown. **TAKE NOTICE** that your husband **Martin Andreas Olsvik**, of 5 Madden-st., Albert Park, in the State of Victoria, Assembly Foreman, has instituted proceedings against you for a divorce on the ground of desertion. Unless you **ENTER an APPEARANCE** in the Prothonotary's Office, Law Courts, William-street, Melbourne, in the State of Victoria on or before the fifth day of January, 1953, the said suit will proceed in your absence, and a decree for dissolution of marriage may be granted. If you intend to defend this suit you must also **File an Answer** in the said office on or before the fifteenth day of January, 1953. **F. J. ORAMES & DOWNING**, of 84 William-street, Melbourne, Solicitors for the abovenamed petitioner.

Kunstig intelligens og slektsforskning

(Glimt fra medlemsmøtet 22. februar. Referat ved Margaret H. Strand)

Den 22. februar ble det holdt en spennende presentasjon i Bøndernes Hus i Rade. Det var tydelig at mange var ivrige etter å lære om teknologi som åpner nye horisonter i slektsgransking. Dagens foredragsholder var Hans-Olav Oldrup Johnsen, fagansvarlig for Informasjons- og kommunikasjonsteknologi ved Universitetet Sør-øst, og leder i Slekt og Data Telemark.

Muligheter, begrensninger – og fremtiden

Vi fikk et nyansert innblikk i emnet, der KIs begrensninger så vel som muligheter ble forklart. Johnsen forklarte tidsperspektivene: «Hva vi har i dag, hva vi kan forvente i nær fremtid og hva vi drømmer om...»

KI er noe vi allerede bruker i stor utstrekning, i søkemotorer, i genealogiske databaser, og på mange felt. Johnsen nevnte bl.a. digitale assistenter slik som *Alexa* og *Siri*; moderne, selvstyrende biler; spamfiltre i e-post; og mobiltelefoner med ansiktsgjenkjenning som eksempler.

Listen over de 50 mest aktuelle KI programmene må stadig oppdateres, da det kommer nye til fortløpende. Den mest kjente er nok *ChatGTP*. Noen av disse er gratis, noen krever abonnement, mens andre har både en gratis versjon og en betalt versjon som gir flere funksjoner. Vi kan plukke ut de som er best egnet vårt eget behov.

Slektsgransking er nok ikke et prioritert kunnskapsområde, men likevel har mulighetene kunstig intelligens gir stort anvendelsespotensial i nettopp dette feltet. OCR-lesning av trykte tekster kjenner vi bl.a. fra Nasjonalbibliotekets skannede aviser og bøker. Resultatet er ikke alltid feilfritt, og avhengig av kvaliteten på originalen. Nå er det mulig å «lese» håndskrift og noe gotisk skrift, selv om de nyeste programmene fortsatt ikke klarer å lese et skifte fra 1700-tallet. De klarer heller ikke tolke tekst der noe av innholdet er skrevet i en annen retning.

Maskinlæring er et område innenfor KI som er litt annerledes enn programmering. KI behandler store datamengder og finner mønstre som så kan anvendes til bestemte formål.

Johnsen definerte kunstig intelligens for slektsforskere slik: «...bruken av avanserte algoritmer og maskinlæring for å analysere og tolke store mengder genealogiske data. Dette inkluderer automatisert identifisering av familieforbindelser, mønstergjenkjenning i slektshistorier og prediksjon av genetiske slektskap, med mål om å forenkle og forbedre prosessen med å utforske og dokumentere slektslinjer.»

Slektsgranskere har den fordel at de er vant med å håndtere kilder og være kritiske til disse, mente han.

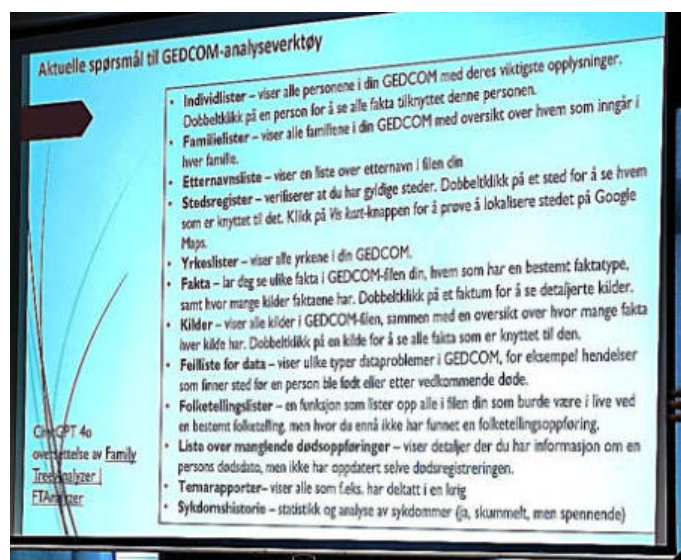
Det er mange systemer som bruker KI uten at vi merker dem, dvs. at de kjører i bakgrunnen, bl.a. i browsere og søkemotorer i genealogiske databaser og Nasjonalbiblioteket. Andre KI-funksjoner må man bevisst velge å anvende. Johnsen betegnet disse som henholdsvis BACKEND og FRONTEND systemer. Begge hjelper oss i slektsgransking.

KI har nå muliggjort meget gode oversettelsesfunksjoner. Å skape tidslinje på kart for folks bevegelser er også en funksjon KI kan hjelpe med, og kart er noe som bør brukes i større grad når man lager slektsbøker, mener Johnsen.

Johnsen viste eksempler på tekster KI kunne skape med utfyllende opplysninger om en anes liv, yrke og nærmeste slekt. Og hvordan man bedre kunne illustrere livet til en person ved f.eks. å bruke videoklipp av personens yrke. KI-programmet [Deep Story](#) ble nevnt som et redskap til å

skape mye mer spennende slektshistorier og kan lage en biografi satt i historisk kontekst. Det kombinerer opplysninger og tekst man selv mater inn med utfyllende stoff og genererer et hybrid-produkt som overgår det de fleste mennesker an produsere på egenhånd.

Det finnes KI program som kan foreta analyse av en GEDCOM-fil, og f.eks. finne alle som døde av samme sykdom. *ChatGTP* har en modul som heter *Family Tree Expert*, der man kan laste opp et GEDCOM-fil og stille spørsmål.

Aktuelle spørsmål til GEDCOM-analyseverktøy

Og man kan lage illustrasjonsbilder av personer man ikke har fotografi av ved å mate inn opplysninger om tid, sted, yrke, alder osv. Og man kan forbedre bilder med programmet *Hotpot med kun et tastetrykk*. [Adobe Photoshop](#) er et kjent bildebehandlings-program som nå har innlemmet mange KI-funksjoner, men tar lenger tid å lære seg. [PimEyes](#) er en online søkemotor som spesialiserer seg på ansiktsgjenkjenning og kan finne lignende bilder på nettet.

Noen KI-begrep

Noen begrep Johnsen mener vi bør kjenne til er følgende:

- **Generativ Kunstig Intelligens, GKI,** er i stand til å lage nye data med tekst, bilder eller andre typer innhold, ut fra innlærte mønstre og eksempler den har fra tidligere data.
- **ChatGPT** er en avansert chatbot, som bruker naturlig språkprosessering for å generere menneskelignende svar.

- **Prompt, ledertekst eller instruks** = enkle kommandoer gitt til et kunstig intelligent system for å generere innhold.

Fra Hans-Olav Oldrup Johnsens presentasjon: KI-områder som er aktuelle for slektsforskere.

De tre store genealogiske nettsidene, *FamilySearch*, *MyHeritage* og *Ancestry.com* bruker KI i flere sammenhenger. Det brukes bl.a. i utregning av sannsynlige slektskapsforhold i forbindelse med DNA-analyse. *MyHeritage* har en funksjon *AI-biography*, der kunstig intelligens kan bygge en fortelling om en persons liv, basert på opplysninger i slektstrær kombinert med historiske fakta. Og deres bildeforbedrings funksjoner, fargelegging og animasjon av stillbilder man laster opp bruker alle KI.

Johnsen ga oss noen eksempler på KIs begrensninger. F.eks. i språk, der et ord har forskjellig betydninger, vil den ikke alltid kunne velge riktig. Boller kan f.eks. være *bakeBOLLER*, dvs. en beholder; eller *hveteBOLLER*, et bakverk.

(Dette har jeg selv erfart flere ganger med Google-oversettelser, av og til med morsomme resultater. Og ved andre anledninger har Google valgt et ord som lignet i det andre språket, selv om betydningen var helt annerledes. «Nedre Romerike Prosti» ble således til «Lower Romerike Prostitute». Men alt i alt er oversettelse en fantastisk nyttig funksjon, ikke bare på reise, men også for oss slektsgranskere som skal jobbe med kilder fra et annet land.)

KI-programmer kan brukes til å analysere bilder og fortelle om sted, tidsperiode da bildet ble tatt og andre opplysninger av interesse for slektshistorien. [ChatGTP](#) har en funksjon som heter *GenealogyEyes* som gjør dette.

Genealogy Eyes

By Steve Little ⓘ +2

Look at images, photos, and documents through the eyes of a family historian. Try it from your phone! Take a snapshot of a cemetery headstone, document/record, or anything else, and, using the official ChatGPT app, upload the image, say a little about the image and what you want, and click Send.

What can you tell me about this image:

Can you analyze the history in this picture:

What genealogical insights does this document hold:

How does this image reflect family history:

Dette programmet lar deg se på bilder eller dokumenter fra en slektsforskers perspektiv. Last opp et relevant bilde, si litt om det og hva du ønsker. Klikk så SEND!

[Claude.ai](#) er et annet KI-program som ble nevnt, som har en gratis versjon. Det finnes YouTube videoer som demonstrerer hvordan man bruker dette og mange andre KI-programmer.

Programmet [Transkribus](#) ble nevnt, og dette er noe Nasjonalbiblioteket bruker til maskin-assistert håndskriftsgjenkjenning. Les om [Arkivverkets arbeid med å konvertere håndskrevne dokumenter til digital tekst](#) her.

Kildekritikk

Johnsen understreket viktigheten av å vurdere troverdigheten til det vi ser, spesielt bilder som kan i stor grad manipuleres eller skapes ved bruk av KI. Han viste eksempler og ba de tilstedeværende vurdere hvilke bilder var ekte.

Vi bør alltid dobbeltsjekke KI-produserte fakta mot andre kilder, og korrekturlese maskinleste tekster.

Foredragsholder Hans-Olav Oldrup Johnsen avsluttet sin presentasjon med ordene: **Dette er bare begynnelse**

Glimt fra salen

Nyttige program

En datamaskin gjør ingenting uten program. Vi kan dele inn program i tre kategorier:

1. Systemprogram, operativsystem og program som gjør at maskinen virker og er «brukervennlig»
2. Generelle program som ikke er knyttet til noen bransje. Et eksempel er tekstbehandling eller program for sikkerhetskopiering.
3. Program som brukes innenfor en bransje eller fagfelt. Slechtsprogram er et eksempel, regnskapsprogram et annet.

Systemprogram-operativsystem

Enkelt forklart er operativsystemet mellom maskinvaren og brukerprogrammene. Maskinene har forskjellige komponenter som krever utallige detaljer for å virke. Operativsystemet tar seg av dette slik at vi kan lese og skrive til disk eller skrive ut rapporter uten å kjenne alle detaljer i eksempelvis en skriver.

Det finnes «utallige» operativsystem, men for hjemmebruk er det fire alternativ (se illustrasjonen under.)

Det viktige her er at programmene vi kan kjøre på maskinen er avhengig av hvilket operativsystem den har. Det vanligste er Microsoft Windows som i dag er på versjon 11. Et program som er laget for Windows, vil ikke kjøre på noen av

de andre tre. Det finnes mange program som leveres i forskjellige versjoner som passer til de forskjellige operativsystemene.

Det finnes løsninger som gjør det mulig å kjøre program på andre operativsystem enn de er beregnet for, men dette krever betydelig datakompetanse og det vil føre for langt å ta det med her.

Windows 10

En beregning sier at det er ca. 250 millioner maskiner som kjører på Windows 10. Noen har fått tilbud om å oppgradere og avslått, men veldig mange har ikke fått noe tilbud. Det skyldes at for første gang har Microsoft satt nye krav til maskinene som skal kunne kjøre Windows 11. I noen tilfeller kan en BIOS-endring åpne for Windows 11, men det får du ikke informasjon om

Windows – kan brukes på en rekke PC-fabrikater, men med samme arkitektur.

Mac OS – Brukes på Apple maskiner

Crome OS – Laget av Google for å konkurrere med Microsoft

Linux – Gratis og omfattende. Mange «dialekter». Kjører på nesten alle maskintyper.

før du ber om en sjekk på om du kan kjøre Windows 11. Uansett er det veldig mange som ønsker å beholde Windows 10 og ikke ta kostnaden med å kjøpe ny maskin. Windows 10 vil fortsatt funke, men du vil ikke lenger få oppdateringer. Da bør du anskaffe et separat program for virusbeskyttelse.

Jeg ba en KI-løsning om å liste opp nyttige gratisprogram med en kort beskrivelse. Listen var absolutt svar på oppgaven:

Antivirus og sikkerhet

Avast Free Antivirus

Avast Free Antivirus tilbyr omfattende beskyttelse mot virus og malware, med sanntids-skanning og oppdateringer for å sikre at systemet ditt er trygt fra de nyeste truslene.

Malwarebytes

Malwarebytes er et kraftfullt verktøy for fjerning av malware. Den frie versjonen gir en grundig skanning og fjerning av ondsinnede programmer som kan ha sneket seg forbi antivirusprogrammet ditt.

Produktivitet

LibreOffice

LibreOffice er en komplett kontorpakke som inkluderer tekstbehandling, regneark, presentasjonsprogramvare og mer. Det er et flott gratis-alternativ til Microsoft Office.

Notepad++

Notepad++ er en avansert tekstredigerer som er ideell for programmerere og skribenter. Den støtter flere programmeringsspråk og har mange nyttige funksjoner som syntaksutheving og auto-komplettering.

Filbehandling

7-Zip

7-Zip er et kraftig verktøy for filkomprimering og dekomprimering. Det støtter mange filformater og har en høy kompresjonsrate, noe som gjør det til et uunnværlig verktøy for filhåndtering.

TreeSize Free

TreeSize Free hjelper deg med å finne ut hvordan diskplassen din brukes ved å vise en detaljert oversikt over fil- og mappestørrelser på systemet ditt. Det er svært nyttig for å rydde opp og frigjøre diskplass.

Multimedia

VLC Media Player

VLC Media Player er en av de mest populære mediespillerne. Den støtter praktisk talt alle video- og lydformater, og gir en jevn avspilling uten behov for ekstra kodeker.

GIMP

GIMP (GNU Image Manipulation Program) er et kraftig bildebehandlingsprogram som gir alternativer til Adobe Photoshop. Den har et bredt spekter av verktøy for redigering og retusjering av bilder.

Systemvedlikehold

CCleaner

CCleaner er et verktøy for systemoptimalisering og personvern. Den fjerner unødvendige filer og rengjør registeret, noe som kan forbedre systemets ytelse og frigjøre plass.

Publisering

Scribus – Ombrekkingsprogram. Omfattende funksjonalitet, men litt å sette seg inn i.

Word kan brukes til å lage bok eller andre større ting, men du må følge visse regler og ta ting i bestemt rekkefølge.

Recuva

Recuva er et verktøy for å gjenopprette slettede filer. Enten du har slettet noe ved et uhell eller mistet data etter et systemkrasj, kan Recuva hjelpe deg med å få tilbake filene.

Kundeservice og kommunikasjon

Skype

Skype er et kjent program for video-konferanser, taleanrop og meldinger. Det er et flott verktøy for å holde kontakten med venner, familie og kolleger over hele verden.

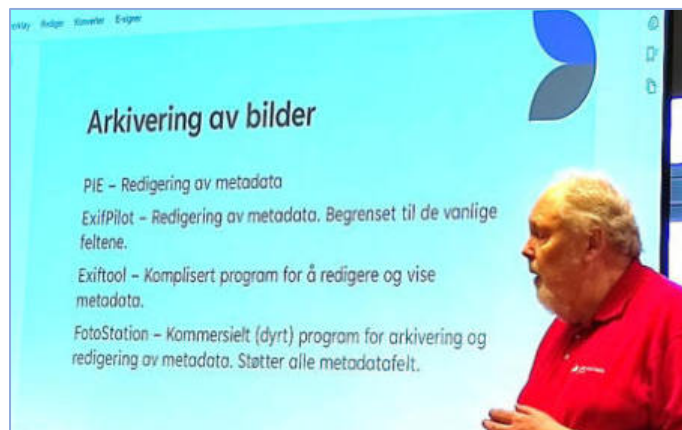
Internett og nettlesing

Mozilla Firefox

Mozilla Firefox er en pålitelig nettleser som legger vekt på personvern og sikkerhet. Den har mange utvidelser og muligheter for tilpasning, noe som gjør nettleseropplevelsen mer fleksibel.

Google Chrome

Google Chrome er en rask og sikker nettleser med en stor mengde utvidelser tilgjengelig. Den synkroniserer sømløst med Googles tjenester og gir en effektiv surfingopplevelse.

Styreleder Henning Pytterud ga oss en innføring i dataverktøy på medlemsmøtet i april.

Skybaserte tjenester

Google Drive

Google Drive gir 15 GB gratis lagringsplass for filer, dokumenter, bilder og mer. Den er integrert med Google Docs, Sheets og Slides, noe som gjør det enkelt å opprette og samarbeide om dokumenter online.

Dropbox

Dropbox er en annen populær skybasert lagringstjeneste som gir 2 GB gratis lagringsplass. Den har funksjoner for automatisk synkronisering og enkel deling av filer med andre brukere.

Så langt KI

Jeg kan gå god for det meste av dette med unntak av **Recuva** som jeg ikke kjenner noe til. Siden programmet skal brukes i veldig kritiske operasjoner ville jeg googlet etter andres erfaringer før jeg startet.

Dessuten mener KI at **Skype** er nyttig og det er mange enige i. Problemet er at Microsoft har kjøpt Skype og besluttet å legge det ned om kort tid. Microsoft mener at Teams kan brukes i stedet, men det er et hakk mer komplisert i og med at det i utgangspunktet er beregnet for telefonmøter. Det finnes andre program som kan brukes, og det er trolig Google Meet som er enklest.

Under produktivitet ville jeg også nevne **Wordpad**. Det er et relativt enkelt tekstbehandlingsprogram som følger med Windows og som er fullstendig godt nok til å skrive brev eller enkle rapporter.

PDF

PDF er laget av Adobe for å ha et tekstformat som kan flyttes rundt på forskjellig maskiner og fortsatt gi samme resultat. PDF filer kan inneholde både tekst og bilder.

Gratisprogrammet **PDF-Shaper Free** kan brukes til å slå sammen flere pdf-filer til en. Programmet kan også splitte tekst og bilder i filene.

PDF formatet kan være ganske forvirrende i og med at bilde og tekst kan ligge på samme sted. Dette vil være tilfelle når du har skannet et dokument og deretter kjørt OCR (tekstgjenkjenning) på det. Resultatet av OCR prosessen er en tekst som vil ligge bak bildet av teksten slik at du ikke ser OCR-teksten. Hvis det er feil i OCR prosessen vil det være avvik mellom teksten og bildet av teksten. Hvis du søker etter et ord som er feilskrevet, vil du ikke få treff selv om du i bildet av teksten ser at det står der.

Sikkerhetskopiering

Cobian backup – gratisprogram for å ta backup og organisere rutinene rundt jobben. Du kan ta alle data eller bare endringer.

FreeFileSync – Er ikke egentlig et backup-program, men lager en kopi av et filsystem. Her kan du også bare kopiere filer som er endret. Til forskjell fra Cobian får du ingen oversikt over når og hva du har tatt backup av.

Valg av backup media – 3-2-1 regelen

24.04.2025

PRESENTASJONSTITTEL

17

Sikkerhetskopiering

KI-behandlingen syntes ikke sikkerhetskopiering eller backup var viktig. Det vil de fleste være uenig i og det finnes gode gratisprogram til dette også.

Cobian backup – Gratisprogram for å ta backup og organisere rutinene rundt jobben. Du kan ta alle data eller bare endringer.

FreeFileSync – Er ikke egentlig et backup-program, men lager en kopi av et filsystem. Her kan du også bare kopiere filer som er endret. Til forskjell fra Cobian får du ingen oversikt over når og hva du har tatt backup av.

Bildebehandling

Det finnes hundrevis av program for bildebehandling, både gratisprogram og veldig dyre. Dette er noen av de gratisprogrammene som kan være nyttige.

FastStonePhotoResizer kan behandle hundrevis av bilder under ett. Endre kontrast, lys, oppløsning, etc.

XNViewMP – Hovedsakelig for presentasjon av bilder, men har mange redigeringsfunksjoner.

GPS og bilder

Hvis du bruker et digitalt kamera som lagrer GPS posisjon i bildefilene, kan du bruke programmet **GEOsetter** for å vise kartposisjon for bildene. Programmet kan også overføre kartposisjon fra et kart til bildefilene.

Lyd

Program for å spille av lyd og ta opp lyd følger med Windows. Hvis du har behov for litt mer behandling av lydopptak kan programmet **AUDACITY** være nyttig. Programmet har funksjoner for mange forskjellige ting som kan gjøres med lyd: endre volum, tonehøyde, tempo eller legge på ekko mm.

Video

Med «**DaVinciResolve**» kan du redigere videoopptak. Meget omfattende funksjonalitet og en seriøs konkurrent til de kommersielle alternativene. Redigering av video er en tidkrevende oppgave. Hvis det er snakk om et prosjekt av litt størrelse, kan en programfeil i redigeringsverktøyet koste mange timer. Anbefalingen blir å teste programmet for å være sikker på at du ikke går på en smell.

Handbrake kan konvertere mellom mange forskjellige videoformat. DVD til MP4 eksempelvis.

Husmannsgutten som ble bankeier

av Eivind Løkke

(Artikkelen er tidligere trykket i Askim Historielags Årsbok.)

I 1869 utvandret husmannsgutten John O. Melby fra Askim til USA. Her var han sagbruksarbeider, kontorist, kommunekasserer og bankmann, før han i 1894 etablerte en privat bank i Whitehall.

I september 2012 steg en eldre herre av toget i Askim sammen med sin kone og datter. Det var Mr. Joseph Duffner Becker, en 84 år gammel pensjonert advokat og hans kone Ruth sammen med datteren Barbara Becker Hammes. De hadde noen uker tidligere kontaktet biblioteket i Askim for å finne ut mer om Josephs oldefar John O. Melby. Biblioteket ga oppdraget videre til historielaget, som straks satte i gang med oppgaven. De opplysningene som ble gitt fra amerikanerne var følgende:

John O. Melby ble født i Askim i 1845 og emigrerte til USA i 1869. Han hadde to brødre, Christian og Anton, som også emigrerte og tre andre søsken som ble igjen i Norge.

Det første historielaget tok fatt i var selvfølgelig kirkeboka for Askim i 1845. Her fant de ingen med navnet John døpt det året og overhode ingen med navnet Melby. Erfaring har vist at emigranter som kom til Amerika ofte fikk sitt navn amerikanisert så kanskje han var døpt Johan eller Johannes. Nå er kirkebøkene skannet og ikke søkbare så det er mye leiting og man må bla frem og tilbake. Men folketellingene er digitaliserte og altså søkbare. John O. Melby emigrerte i 1869 og var altså i Norge ved folketellingen i 1865.

Vi søkte etter Joh* Ols* 1845 As*. Det vil si alle med fornavn som begynner med Joh og etternavn som begynner med Ols født i 1845 og fødested som begynner med As. Det ga 4 svar, hvorav ett klart var var mann, nemlig: Johannes Olsen, 21 år, født i Ashjem, bosatt i Skippergaten 4, Christiania, visergut.

Nå var det enklere å fortsette. I kirkeboken fant vi Johannes født 8. oktober 1845, døpt 2. november, med foreldrene *Inderst Ole Christiansen* og *Maria Olsdatter Gurud*. (En inderst er en person som har husvære hos andre). I gårds-historien for Askim finner vi at Ole Kristiansen og Maria Olsdatter bodde på plassen Gurudbråten.

Askim Stasjon: Joseph Becker og kone Ruth ble tatt imot på Askim stasjon av Gunnar Martin Halstvedt og Eivind Løkke.

Datteren Barbara Becker Hammes tok dette bildet.

Gurudbråten var en husmannsplass under gården Gurud og ligger nedunder åsen mellom Frosterudveien, Gurudveien og Fjellveien. Det finnes ikke spor etter husmannsplassen i dag, men det var dit vi tok med amerikanerne.

Reiste til USA 23 år gammel

Johannes Olsen (alias John O. Melby) ble konfirmert i Askim kirke i 1860 og faren Ole er da oppført som husmann. De bodde da, i 1860, på Holte (Hols plass). Presten ga karakter for kristendomskunnskap og Johannes fikk «Udmerket godt». Det var bare fire andre i dette kullet på 35 som fikk så god karakter.

Emigrasjonsprotokollen viser at han reiste fra Christiania 3. august 1869, alder 23 år. Yrke: Pakkhusforvalter (priv). Reisemål Omaha. Linje Scandinavia.

Barbara, hans tipp-oldebarn, har gitt oss følgende opplysninger om hans videre liv i Amerika:

Det er blitt hevdet i ettertid at da han kom til Immigrasjonskontoret i Statene var det så mange Olsen-er at han ble bedt om å ta seg et navn fra det stedet han kom fra. Han foralte da at han kom fra et sted nær en gård som het Melby, så dermed ble navnet John O. Melby. Dette får jeg ikke til å stemme. Det er ingen gård i Askim som heter Melby. Den eneste med et lignende navn er Melleby under Rom, men den ligger langt fra Gurudbråten og Hols plass der Johannes bodde før han reiste til Christiania. Det er derfor en gåte hvorfor han tok navnet Melby. Også hans to brødre som kom til USA senere tok det samme etternavnet.

Ved ankomsten til USA reiste han straks til Omaha i Nebraska der han ble en kort tid. Så reiste han til La Crosse i Wisconsin og jobbet der en kort periode på et sagbruk. I 1870 reiste han videre til Ettrick i Wisconsin og jobbet i fem år som kontorist i Iver Petersens forretning. Mens han bodde der i Ettrick, ble han ansatt som kommunekasserer, en jobb han beholdt i fire år. Hans karakteregenskaper og hans hjelpsomhet overfor folk som trengte hans hjelp gjorde at han fikk jobb i folkeregisteret i Trempealeau-distriktet, en jobb han beholdt til 1887.

Han ble stadig oppsøkt av folk som trengte hjelp, spesielt landsmenn som ikke behersket språket og søkte hans hjelp i blant annet økonomiske forhold.

Fra 1887 til 1888 var han kasserer i Bank of Galesville, og i slutten av det siste året begynte han med å etablere en privat bank i Whitehall. I 1894 ble banken organisert som et aksjeselskap og ble innlemmet som en statsbank med navnet John O. Melby & Co. Bank.

Han startet det hele: John O. Melby

I 1875 giftet han seg med Jennie L. Beach i Ettrick og de fikk fem barn, hvorav to døde som spedbarn. I 1906 fikk han magekreft og ble operert. Operasjonen var tilsynelatende vellykket, men sykdommen vendte tilbake og han døde 12. juni 1909.

Fra graven (Bilde: Findagrave.com)

Familiegraven (Bilde: Findagrave.com)

Begravelsen viste hvilken sterk posisjon Melby hadde i lokalsamfunnet og også utenfor den lokale byen. I aviser og i taler berømmet man hans store innsats innen politikk, kristenlivet og ikke minst hans generøsitet og hjelpsomhet mot dem som trengte hjelp og støtte.

John O. Melby & Co. Bank i Whitehall, Wisconsin

Her er John O. Melbys tre barn

John O. Melby og Jenny L. Beach giftet seg 3. november 1875. Det ble sagt at hennes forfedre kom med Mayflower og slo seg ned i North Ferrisburg. De fikk fem barn, men to av dem døde tidlig. De som vokste opp var Kathryn F. (1877-1958), Charles (1883-1956) og Marie A.

Kathryn F. Melby giftet seg med Robert S. Cowie (dommer i Trempealeau distriktet). De fikk en datter, Janice M. Cowie, født 1900, gift med Joseph Duffner Becker, født 1898. De fikk en sønn: Joseph Duffner Becker II, født 27. juni 1828, gift med Ruth Margaret McGaughey, født 9. mars 1828. De fikk 8 barn. Den eldste er Barbara Ann Becker, født 15. januar 1950, gift med Bernard Joseph Hammes. De har 4 barn. (Våre gjester i Askim).

Charles M. Melby (1883-1956). 3. president i John O. Melby Bank; gift med Frances Gunby

Bethune (1887-1967). De de fikk tre barn. Charles var en fremragende forretningsmann, utdannet jurist og betydelig velgjører i lokalsamfunnet som sin far. Han var også politiker og inntok Representantenes hus i Washington (som Chief Page) i 1905.

Marie A. Melby, gift med kjemiker Harold W. Dawdy. De fikk 3 barn.

En interessant kjærlighetshistorie om Marie og Harold: Han var en fremragende ung kjemiker da de forelsket seg og forlovet seg. En tragisk eksplosjon gjorde ham blind. Selv om hennes foreldre John O. og Jenny forsøkte å få forlovelsen brutt fordi de var bekymret for datterens fremtid, giftet de seg og fikk tre kjekke barn. Han var meget dyktig, og de klarte seg godt. Det blir sagt at der de bodde hadde de særdeles vakre solnedganger som hun beskrev for ham.

John O. Melbys foreldre og søsken

Foreldrene til Johannes (John) var Ole Christiansen, f. 1826 og Marie Olsdatter født 1816. De giftet seg 13. juni 1845 og bodde da på Gurud.

Ole Christiansen var sønn av Christian Olsen (f. 1797) på Langnes og Eli Olsdatter, f. 1888 fra Vrangen. Christian bor sammen med sønn og svigerdatter på Sando i 1865 og er da oppført som skomager.

Marie Olsdatter var datter av Ole Larsen og Eli Thorersdatter. Hun ble født på Sando og konfirmert i 1833, da bodde de på Ihlen og Ole Larsen står oppført som inderst.

Ole og Marie bodde på Gurudbråten i 1845 da Johannes ble født og i 1848 da søsteren Elen Garoline ble født. Senere flyttet de slik:

Gurudbråten 1845-1848 /1850
Holte (Hols plass) 1848/1850-1860/1862
Sando 1860/1862-1869/1871 og
Ihlenplass (Bingen) 1871-1873.

Nedre Sando

Nedre Sando ble brukt som husmannsplass til 1876, da plassen ble fradelt og solgt til A.C. Furuholmen på Kykkelsrudgård.

Stua sto til ut på 1900-tallet, den var på 5X4 meter, lagården målte 10X5 meter, var i tømmer og hadde spontak.

Etter at Furuholmen overtok, ble husa leid ut.

Før elva ble demmet opp, var det mulig å få båtskyss mellom Sando og Vilsund på Spydebergsida.

På Sando: Barbara Becker Hammes ved Sando sammen med sin far Joseph Duffner Becker (John O. Melbys oldebarn).

Her bodde Ole Christiansen med familie i ca. 10 år.

(Bilde fargelagt av MyHeritage.no)

Ole og Marie fikk seks barn, tre sønner som alle emigrerte til Amerika og tre døtre som ble igjen i Askim. Johannes, født 8. oktober 1845, er omtalt ovenfor. Elen Caroline, født 20. mars 1848, på Gurudbråten, døpt 9. april 1848. Elen ble konfirmert den 5. oktober 1862 og bodde da på Rudplass, som sannsynligvis var Sando. Hun fikk karakter «temmelig god» ved konfirmasjonen. I 1865 bodde hun på Langnes, ugift og 18 år gammel. Hun var tjenestejente for bonden Ole Olsen og Karen Svendsdatter. De hadde en 20 år gammel sønn, som het Lars Olsen. Den 11. juni 1867 fikk Elen en («uægte») datter og faren var Lars Olsen. Datteren ble døpt Emma. Hun ble konfirmert 1. oktober 1882 med karakter «meget god» og bodde da på Trostebæk.

Den 5. november 1871 fikk Elen en sønn som ble døpt Hans Ludvig. Faren var Anton Olsen Blandhoel. Elen bodde da fremdeles på Sando. Hans Ludvig ble konfirmert med karakter «temmelig god» 2. oktober 1887 og bodde på Skjolden. Den 28. desember 1874 fikk Elen sitt tredje barn, en datter som ble døpt Magda Oline. Hun bodde da på Ihlenplass. Magdas far var gruvearbeider i Romsåsen, Ame Andersen, som emigrerte til Amerika den 14. juli 1874, før Magda Oline ble født. Hun ble konfirmert 30. september

SLEKT: Dawdy, Kathryn, Charles og Marie Melby med slekt i 1943.

Fra v: Francis Melby (Charles B's kone), Hattie Beach (gift med Joe Beach, bror til Jenny Beach-John O. Melbys kone), Kathryn Melby Cowie (med katten) Joe Becker (Kathryns barnebarn), Charles B. Melby, Harold Dawdy, Marie Melby Dawdy, Dommer Robert Cowie. Sittende Caroline Dawdy, Janice Cowie Becker (Kathryn og Roberts datter), Jane. (Bilde fargelagt av MyHeritage.)

1888 med karakter «nesten god». Den 28. desember 1874 da Elen Caroline fikk sitt tredje uægte barn ble hun anmeldt av sognepresten for «qualifisert leiermaal». Elen Caroline døde på Stubberud i 1908.

Christian Edvard født 11. januar 1850 på Holte (Holsplass), døpt 27. januar. Da han ble konfirmert den 1. oktober 1865, bodde han på Sando. Karakter «meget god». Han emigrerte fra Christiania 14. april 1871, 21 år gammel. Han står oppført slik i emigrasjonsprotokollen:

Christian Edvard Olsen, ugift mann, arbeider, bosted Askim, reisemål Trempleau. Frakt: Betales i Amerika. Linje: Hero. Broren Johannes betalte altså reisen hans, men da han kom til Amerika gikk han sine egne veier og det er ingen opplysninger om ham.

Anne født 9. januar 1852 på Holsplass, døpt 15. februar. Hun ble konfirmert 30. september 1866 og bodde da på Sando. Karakter: nesten god. I folketellingen i 1865 bor hun på Rud øvre 14 år gammel, som barnepike. Hun har ansvar for 5 mindreårige barn. Etter dette finner jeg ingen flere opplysninger om henne.

Maren Oline født 27. august 1854 på Holsplass, døpt 10. september. Hun ble konfirmert den 10. oktober 1869 og bodde da på Sando. Karakter meget god. Den 23. november 1875 fødte hun en sønn utenfor ekteskap («uægte»). Han fikk navnet Martin. Hun bodde da på Ihlenplass. Faren til Martin var gårdbrukersønn Olaves Martinsen fra Tveter i Skiptvet. Martin døde (av hjertesygge) i 1887, bare 2 år gammel. Den 27. januar 1883 fødte Maren Oline en datter på Nethoug. Hun ble døpt Jenny Marie. Faren var jernbanearbeider Christian Johannessen Lindseth fra Spydeberg. I 1891 bodde Maren Oline på Bingen (Ihlenplass) sammen med moren Marie og datteren Jenny. Det står i folketellingen at moren var gårdbruker på Bingen, som var på 9 mål, og at de delvis ble forsørget av en bankier. Det var vel Johannes som sendte penger fra Amerika.

Bingen ble fradelt Ihlenstykket (Stubberud) i 1882 og ble solgt til John O. Melby for 376 kroner. Johannes kjøpte altså gården til sin mor, som fremdeles levde. Døtrene Elen og Maren overtok gården for 400 kroner i 1892, to år før moren døde. I 1895 skjøtet Elen Caroline sin halvpart av Bingen til jernbanearbeider og småbruker Per Person, som da var gift med Maren Oline. Per var

født i Töcksfors i 1844. De fikk to barn: Olaf Marius født 1893 og Tora Kristine født 1895.

Ole Anton, født 1. januar 1858 på Hols plass, døpt 10. januar. Han ble konfirmert 10. oktober 1872 og bodde da på Ihlenplass. Karakter «meget god». Han emigrerte fra Christiania 28. august 1873, 16 år gammel. Vi finner følgende opplysning i emigrasjonsprotokollen: Ole Anton Olsen, arbeider (16 år), fra Askim, reisemål La Crosse, frakt betalt, linje Kong Sverre. Johannes betalte reisen også for denne broren. Anton fulgte i broren Johannes fotspor. Han kom til Ettrick og jobbet seks år i Iver Petersons forretning. Deretter fartet han omkring noen år og kom i 1888 til Whitehall.

Da broren Johannes åpnet sin bank høsten det året, ble Anton ansatt som assisterende kasserer.

Han steg i gradene og ble kasserer i banken i 1894 og banksjef i 1911. Han var som sin bror aktiv i det politiske og kristne (metodist) miljøet i Whitehall. Han var gift to ganger, første gang med lærer Della E. Hazard og fikk med henne tre barn. Gift annen gang med Mary Shane. Anton døde 9. juni 1939.

Kilder:

- Kirkebøker for Askim
- Folketellinger I 1801, 1865, 1891, 1900
- Emigrasjonsprotokoll fra Christiania på Digitalarkivet
- Opplysninger og bilder fra Barbara Becker Hammes, muntlig og pr. e-post

Tips for slektsgranskere

Rootstech 2025

Rootstech, som er verdens største slekts-historiske arrangement, ble holdt i Salt Lake City, Utah, i begynnelsen av mars. Arrangementet ble sponset av de fleste store genealogiske aktørene: FamilySearch, Ancestry.com, MyHeritage, Storied, FindMYPast, FamilyTreeDNA mfl.

Selv om foredragene og diverse begivenheter ble sendt «live», er det fortsatt mulig å se på webinarne (gratis) ved å registrere seg på [nettsiden](#). Det meste er jo på engelsk, men enkelte webinarer er på andre språk.

Disse kan være av spesiell interesse hvis du har utvandrere i din slekt. Bruk filtrene for å finne foredragsholder (speaker) eller emne (topic), for eksempel DNA.

Digitalarkivets bildedatabase

[Digitalarkivets bildedatabase](#) vokser. Her finner man bilder av steder, bygninger og interiør, personer inkludert forbryterportretter, begivenheter, bilder fra krigen, gjenstander og mye mer.

Databasen inkluderer detaljer om bildet, kildeinformasjon, og vilkår for bruk. [Les mer her](#) om hvordan man kan finne bilder enklere ved bruk av ny teknologi.

Tips for å finne emigranter

Hvis man ønsker å søke i emigrantdatabasene i Digitalarkivet, er det flere måter å gjøre dette på.

Fra «Detaljert personsøk» kan man fylle ut ønskede kriterier og velge Kategori: Emigrantmateriale, samt alle eller noen av databasene i listen.

Fra «Finn kilde» kan man velge Kategori: Emigrantmateriale; type kilde; tidsperiode og geografisk område. Da får man opp en liste over aktuelle kilder som man kan søke i. Dette er greit hvis man vet hvor vedkommende reiste ut fra.

Men nå kan man finne **Emigrantprotokoller** og **Passasjerlister** under menyen «Flere søkeinn ganger», noe som gir en rask og grei inngang til disse kilder. Emigrantprotokoller er inndelt i 3 landsdeler: Sørlandet; Vestlandet og Trøndelag. Passasjerlister er inndelt i Østlandet og Vestlandet. Man kan selvfølgelig søke i alle landsdeler samtidig ved å unnlate å spesifisere område.

Flere søkeinn ganger

Tilgang til flere søkeinn ganger

Den 20. mars i år inviterte Oslo Byarkiv til «Det åpne arkivet», med foredrag, hjelp til slektsgransking, åpen lesesal og omvisning i magasinet. Dørene åpnet kl. 12.00 og programmet tok til kl. 13.00. De besøkende registrerte seg i resepsjon og fikk en ID lapp til å klistre på antrekket. Etter å ha blitt ønsket velkommen av byarkivar Ranveig Låg Gausdal, og Sigbjørn Elvebakken som er leder i Slekt og Data Oslo/Akershus, begynte seminarprogrammet.

Gausdal beskrev byarkivet som «byens hukommelse», og hun berømmet slektsgranskere som «maser fælt» da dette hjelper myndighetene å sørge for at arkivmateriale blir gjort tilgjengelig for publikum både på nettet og i åpne arkiv. Elvebakken sa at vi er avhengig av arkivene da vår menneskelige hukommelse kan ikke lagre alle opplysninger. Han understreket viktigheten av frivillig innsats, og brukte Slekt og Datas innsats som eksempel. De mange tusener av timer som nedlegges er ikke alltid like synlige. Han nevnte gravminnedatabasen med snart 4 millioner graver, hvorav flere hundre tusen i Oslo; og arbeidet med transkribering av kirkebøker. Elvebakken uttrykte takknemlighet for byarkivets vekt på formidling, og minnet på at vi brukere kan påvirke hva som blir digitalisert. Han mente at samarbeidet mellom Slekt og Data Oslo/Akershus og Byarkivet (samt Riksarkivet der slektsforskerdagen finner sted hver høst) er et forbilde på samarbeid mellom det offentlige og en frivillig organisasjon, og takket for samarbeidet.

Magistratarkivet

Det første temaet var «Møte med mennesker i magistratens papirer» og foredragsholder var Gunnar Bolstad, forfatter og historiker. Bolstad står bak bloggen: oslohistorie.no, der man kan finne glimt fra hverdagslivet i hovedstaden i ulike tidsperioder. Nettsiden inneholder også opplysninger om byens historielag, samt en del bilder.

Gunnar Bolstad forteller hva slags opplysninger vi kan finne om våre forfedre i magistratens arkiver.

Les mer om magistratens rolle her: <https://lokalhistoriewiki.no/Leksikon:Magistrat>

Magistraten hadde mange forvaltningsopp-gaver, og hadde mange embetsmenn å forholde seg til: borgerrepresentantene; stiftamtmannen; politimesteren; vei-inspektøren; brannvesenet; kommisjonen for vannverk, fattigvesenet, skole-myndighetene; og de hadde også ansvar for

kommunale ansettelse, bygninger, ligning og stortingsvalg, ble vi fortalt.

Disse arkivene vil inneholde mange henvendelser fra publikum og vi kan derfor finne mange opplysninger om enkeltpersoner og familier. Og det var mye korrespondanse med andre embetsmenn. Bolstad ga oss et innblikk i de typer henvendelser en magistrat kunne få ved å vise noen eksempler. Man måtte ha borgerbrev for å etablere seg som kjøpmann, skipper, håndverker eller høker (en småhandler med begrensede rettigheter). Magistraten måtte også forholde seg til søknader fra enker og skilte kvinner som ønsket å beholde mannens borgerrettigheter, og Bolstad viste oss noen eksempler på slike brev, bl.a. fra en vannvokterenke. Strids-spørsmål i laugene var et annet emne Bolstad tok opp, og viste et eksempel som ble omtalt i tidens aviser.

Det meste av magistratsarkiver, journaler, kopibøker, brev og forhandlingsprotokoller, befinner seg i byarkivet og kommunale arkiv landet rundt, disse vil være de sakene som regnes som kommunale; men en ikke ubetydelig andel, blant dem eldre materiale og Stiftamtmannens arkiv, vil befinne seg i statsarkivene og grensene er ikke alltid like klare for hvilke dokumenter fra Christiania man finner hvor. Man kan bruke

Arkivportalen for å finne hvilket arkiv man må henvende seg til.

Bolstad nevnte problemet med tydning av gotisk skrift, at det var en treningssak og mente at det var lurt å bruke forstørrelser på skjermen.

Gullfunn i Byarkivet

Neste foredragsholder var Anne Fikkan fra Groruddalen Historielag, som fortalte begeistret om morsomme fakta man kunne finne i Byarkivet om enkeltpersoner. Hennes presentasjon hadde tittelen: *Gullfunn i Byarkivet - smakebiter fra en amatørhistoriker i Groruddalen.*

Anne Fikkan fra Grorud Historielag forteller

Det ble noen morsomme historier, men også glimt av noen triste skjebner.

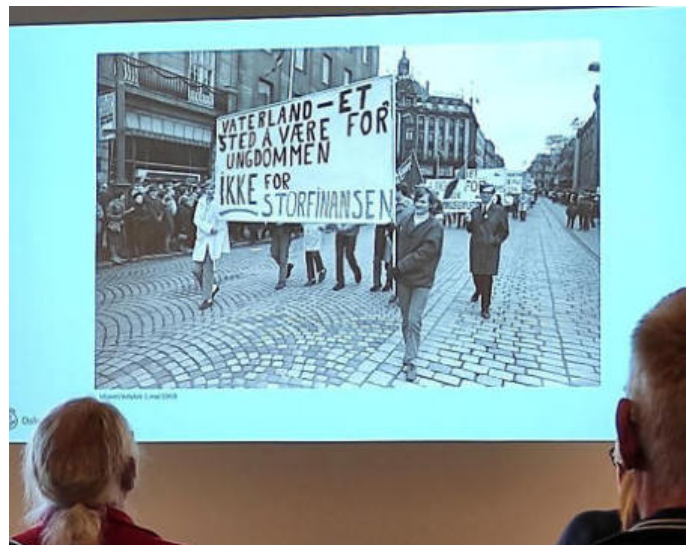
Fikkan viste frem dette bildet tatt av beboerne på et fattighjem i Kristiania. Forstanderen og hans kone (i fin hatt) står bak.

«Et sted å være»

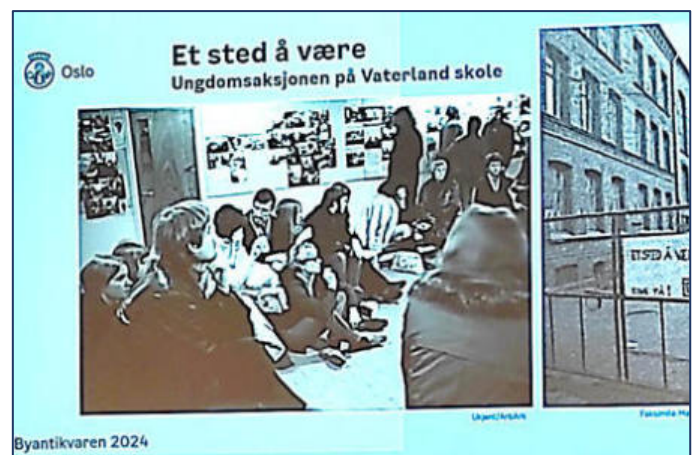
Neste presentasjon var av Tove Solbakken, som er kulturhistoriker ved Byantikvaren. Denne omhandlet en ungdomsaksjon på Vaterland skole

i 1969. Skolen ble nedlagt i 1964, og etter å ha blitt brukt i en periode til kontorer for Oslo Helseråd, sto den tom. Den hadde tidligere vært folkeskole og senere framhaldsskole for gutter, og ble rekvirert av tyskerne i en periode under krigen.

Vi fikk en bildepresentasjon som illustrerte historien om ungdomsaksjonen, «Et sted å være», som hadde til hensikt å kjempe for byfornyelse i området. Det var ønske om boliger for den menige mann og ikke bare kontorer, banker, forretninger og luksusboliger. Det var også en motaksjon mot en messe som het «Teenage fair» på Sjølyst som var dominert av kommersielle krefter og «motekarusell» som ett avisoppslag kalte det.

Fra Tove Solbakkens presentasjon

Våren 1969 ble skolen inntatt av en gruppe unge mennesker som fylte den med plakater, utstillinger mm. som satte søkelys på sosiale problemer og skjevheter i samfunnet. De fikk hjelp av mange profesjonelle folk, leger, politikere, arkitekter, miljøvernentusiaster og kunstnere. Ordfører Brynjulf Bull foretok den offisielle åpningen den 14. april 1969.

Solbakken illustrerte sin fortelling med bilder fra aksjonen og avisutklipp fra Nasjonalbibliotekets samling med skannede aviser.

Fra et oppslag i VG den 15. april 1969. Ordfører Bull hadde åpnet arrangementet dagen før. (nb.no)

De ble også satt i gang et prosjekt der uteliggere kunne bli «inneliggere» og overnatte på skolen, men mindre strenge krav enn de som gjeldt i byens herberger. Det ble donert senger, tepper, klær og midler for å kjøpe inn mat. Men det ble brann i skolen i 1970, hvoretter bygningen ble revet.

Film i byarkivet

Fotoarkivar Caroline Juterud viste at det ikke bare er papirarkivalia i Byarkivet, men mange typer media, inkludert film. Vi fikk se klipp fra krigen, fra konserter og diverse kulturelle arrangementer i byen.

Ordfører Anne Lindbøe

Oslos ordfører avsluttet med noen ord til de tilstedeværende i forelesningssalen. Hun fikk deretter hjelp av arkivpersonalet i lesesalen til søk i arkivmateriale.

Johanne Bergkvist hjelper ordføreren.

Lesesalen

Det var utstilt noen eksemplarer på dokumenter fra privatarkiv på bord i lesesalen, og noen av arkivets personale var tilgjengelig for å svare på spørsmål om innsyn i arkivmateriale og hjelpe de besøkende.

Glimt fra lesesalen

Slekt og Data O/A var til stede i lesesalen med mange frivillige for å hjelpe besøkende med slektssøk og søk i gravminnebasen. De stiller også opp hver torsdagsettermiddag fra 12.00-18.00 for å gi søkehjelp og veiledning i bruk av ressursene i Byarkivet og i Digitalarkivet.

Arne Magnussen viser søk i Gravminnebasen og Jan Edner og Kai-Samuel Vigardt hjelper besøkende å løse slektsgåter.

Et gammelt kart over Christiania var det første vi ble vist.

Et brev fra 1651 undertegnet av Kong Frederik III av Danmark-Norge.

Omnvisning i arkivmagasinet

Det ble anledning for tre mindre grupper å få omvisning i magasinet. Det består av 3 ½ etasjer og har hele 24.000 hyllemeter med dokumenter som forteller historien til beboerne i hovedstaden og er en gullgrube for slektsgranskere og personer interessert i lokalhistorie eller historien til enkeltmennesker. Vi ble vist rundt og fikk se noen spennende eksempler på hva arkivet tar vare på.

Personliste over folketallet den 31. december 1905 i *Slottet* gade nr. 1, 1. etage (opgang).

Personens navn	Alder	Religion	Erhverv og tjenestegj.	Adresse	Fødested	Underkastet	Udvalgt til	Bemærkninger
1. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
2. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
3. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
4. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
5. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
6. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
7. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
8. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
9. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
10. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
11. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
12. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
13. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
14. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
15. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
16. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
17. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
18. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
19. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
20. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
21. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
22. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
23. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
24. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
25. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
26. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
27. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
28. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
29. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
30. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
31. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
32. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
33. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
34. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
35. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
36. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
37. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
38. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
39. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
40. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
41. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
42. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
43. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
44. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
45. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
46. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
47. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
48. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
49. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
50. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
51. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
52. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
53. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
54. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	
55. <i>John Haakon</i>	55	luth.	ingeniør	Slottet 1	Norwegen	1850	1850	

Den kommunale folketellingen for 1905 fra Drammensveien 1 (slottet), der Kong Haakon har ført inn seg selv, Dronning Maud og Kronprins Olav i sin egen hånd. De var flyttet inn i slottet kort tid i forveien. Besøkende fra London og tjenerskap er ført inn under.

Det var mange hyllemeter med hjemstavnsprotokoller, en rik kilde til personopplysninger.

Noe er sortert i saksmapper...

...og noe innpakket i gråpapir.

Konklusjon

Det ble en hyggelig og lærerik dag, selv om jeg ikke har aner fra hovedstaden, og en fin anledning til å treffe andre slektsgranskere fra Slekt og Data.

Bruk arkivet!

Vi ble minnet på om at det er kun en liten prosent av materialet i byarkivet som er digitalisert, slik at det lønner seg å bruke arkivalia på papir, der man kan finne mye spennende om byens beboere. Lesesalene blir ikke mindre viktige, fikk vi høre.

[Byarkivet](#) har en nettside med lenker til sine digitaliserte kilder i [Digitalarkivet](#), samt til samlingene [Oslobilder](#) og [Oslofilmer](#).

Både byarkivet og [ArkivØst](#), som har det meste fra kommunene Østfold (unntatt Fredrikstad), samt fylkeskommunen og noen kommuner i Akershus, ønsker besøkende velkommen og er behjelpelig med å finne frem dokumenter fra sine hvelv. Det lønner seg å ta kontakt på forhånd slik at arkivet kan hente opp dokumenter fra lageret og ha dem klare til ditt besøk.

[Oslo Byarkiv](#) og [ArkivØst](#) har dessuten Facebook sider der man kan følge med de arrangementer og kurs de holder.